

**PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ, PATEIKTŲ VIEŠAJAI KONSULTACIJAI DĖL REGULIUOJAMOSIOS VEIKLOS
ATASKAITŲ PATIKROS TECHNINĖS UŽDUOTIES PATVIRTINIMO, VERTINIMO SUVESTINĖ**

2019 m. rugpjūčio d.

Eil. Nr.	Išvados, pasiūlymai ir pastabos	Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija
Konsultacija vyko nuo 2019-05-10 iki 2019-05-24		
1.	AB „Klaipėdos energija“ (2019 m. gegužės 21 d. raštas Nr.R1-4719)	
1.1.	<p>AB „Klaipėdos energija“ yra pasirašiusi reguliuojamos veiklos audito sutartį 2017-2019 metų laikotarpio reguliuojamosios veiklos ataskaitų tikrinimui. Paslaugos pirkimas buvo vykdomas viešųjų pirkimų būdu. Dėl techninės specifikacijos keitimo auditorių darbo apimtis ženkliai išauga, kadangi taikant 4400-ąjį tarptautinį susijusių paslaugų standartą nelieka reikšmingumo (materialumo) sąvokos, kurią galėjo taikyti pagal ankstesnę techninę specifikaciją, o tai reiškia, kad kartu su pasikeitusia ataskaitos forma, gerokai išaugintų audito sugaištamų valandų skaičius ir paslaugos kaina. Galiojančioje sutartyje nėra numatytas RAS ataskaitų audito kainos kėlimas ar nutraukimas. Dėl šių priežasčių siūlome nutarime numatyti, kad energetikos įmonių geriamojo vandens tiekėjų, nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų ataskaitinio laikotarpio (finansinių metų) reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikras pagal naują Techninę užduotį pradėti atlikti tik pasibaigus galioti jau pasirašytoms ir galiojančioms įmonių reguliuojamosios veiklos ataskaitų audito sutartims.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos aukščiausiojo teismo praktika numato, kad sutarties vykdymas turi atitikti imperatyviasias teisės normas, galiojančias vykdant sutartį, o ne ją sudarant. Atitinkamai, sudarant ilgalaikes sutartis, turėtų būti vertinama ir reguliacinės aplinkos pokyčių tikimybė. Analogišką praktiką formuoja Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas konstatuodamas, kad šalys neturi teisės susitarti, kad jų tęstiniam tarpusavio santykiams bus taikomos tik sudarant sutartį galiojusios imperatyviosios teisės normos, arba susitarti, kad jų tęstiniam tarpusavio santykiams nebus taikomos santykių metu įsigaliosiančios imperatyviosios įstatymų nuostatos.</p>
1.2.	<p>Vadovaujantis Reguluojamos veiklos ataskaitų patikros technine užduotimi auditorių darbo apimtis ne tik gerokai išaugs, bet kartu ji ir sudėtingės, todėl auditoriai nespės atlikti techninėje užduotyje numatytų darbų iki gegužės 1 d. Įvertinant tai, siūlome nukelti ataskaitų pateikimo terminą iki rugpjūčio 1 d.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Teiginys, kad „auditorių darbo apimtis ne tik gerokai išaugs, bet kartu ji ir sudėtingės“ yra subjektyvaus pobūdžio.</p> <p>Be to, reguliuojamos veiklos ataskaitų audito ir pateikimo terminas yra numatytas Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 16¹ straipsnio 1 dalyje ir Šilumos tiekimo licencijavimo taisyklių 38.18 papunktyje. Atitinkamai, Techninės užduoties projekte negalima numatyti kitokio pateikimo termino, nei tai numato aukštesnę teisinę galią turintys teisės aktai.</p>
1.3.	<p>RVA patikros techninės užduoties 3.1 priedo B stulpelį papildyti „kaštų centru“- Ataskaitinio laikotarpio personalo sąrašas detaliausiu lygmeniu, kuriuo</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Papildyta nauja sąvoka „DK dimensija“.</p>

	vykdomas personalo priskyrimas: darbuotojas, pareigybė, skyrius, padalinys, kaštų centras kt.“ <i>Siekiant kuo tiksliau priskirti darbuotojus paslaugoms, padalinys gali būti išdalintas į atskirus kaštų centrus, kuriems apskaitoje yra priskiriami darbuotojai.</i>	
1.4.	RVA patikros techninės užduoties 3.2 priedo C stulpelio aprašymą papildyti „DK sąnaudų sąskaitų, kuriose ataskaitiniu laikotarpiu apskaitytos B stulpelyje nurodyto sąnaudų pogrupio sąnaudos, numeriai, sąnaudų detalizavimo požymiai “.	Atsižvelgta. Papildyta sąvoka „DK dimensija“.
1.5.	Siekiant aiškumo tikslinga RVA patikros techninės užduoties 3.3 priedą papildyti F stulpeliu, kuriame nurodoma, kuriam RVA 5 priedo sąnaudų pogrupiui yra priskirtos nepaskirstomos sąnaudos, atitinkančios Aprašo 41 punktį.	Atsižvelgta.
1.6.	Taip pat nepaskirstomos sąnaudas papildyti atskira eilute - „Kitos sąnaudos (nurodyti)“. Metų eigoje gali būti patiriamos atskiros sąnaudos, kurios gali turėti nepaskirstomų sąnaudų požymį, pvz. konsultavimo sąnaudos.	Atsižvelgta.
1.7.	RVA patikros techninės užduoties 3.4 priede prie Nepaskirstomų sąnaudų yra nurodytas RVA 7 priedas. Visos nepaskirstomos sąnaudos atsispindi RVA 5 priede.	Atsižvelgta.
2.	AB „Amber Grid“ (2019 m. gegužės 24 d. raštas Nr.R1-4819)	
2.1.	Bendroji pastaba. Siūlome visiškai atsisakyti Techninės užduoties 5.1, 5.3, 5.4 ir 5.5 priedų, o audito metu rekomenduoti naudotis Techninės užduoties 5.2 priedu (rekomendacine forma), kuris atitinka energetikos įmonės sudaromą reguliacinę atskaitomybę ir atskleidžia finansinės atskaitomybės korekcijas, kurių pagrindu yra parengta reguliacinė atskaitomybė. Tarp viso kito 5.2 priedo formoje yra atskleidžiamos ir nepaskirstomos sąnaudos. Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 03E-464 patvirtinto Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo (toliau - Aprašas) 45 p. teigia, kad: <i>„45. Gamtinių dujų įmonės Komisijai pateiktos metinės reguliuojamosios veiklos ataskaitos privalo būti patikrintos nepriklausomo auditoriaus (toliau - Auditorius) Energetikos įstatymo 16¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Šiuo atveju patikros objektas turi būti Aprašo 1, 2 ir 4 priedai, gamtinių dujų įmonės ataskaitiniu laikotarpiu naudotos reguliavimo apskaitos sistemos ir Aprašo 1,</i>	Neatsižvelgta. Techninės užduoties priedų 5.1-5.5 paskirtis yra atskleisti Įmonės turto ir sąnaudų paskirstymo procesą, kad auditoriai galėtų atlikti Techninėje užduotyje numatytas procedūras. 4400-asis tarptautinis susijusių paslaugų standartas „Užduotys atlikti sutartas procedūras dėl finansinės informacijos“ (toliau – TSPS4400), kuriuo vadovaujantis bus atliekama Patikra, nenumato galimybės Audito įmonei pačiai pasirinkti patikros procedūras ir (ar) metodus.

	<p><i>2 ir 4 priedų atitikimas reguliuojamų veiklų reglamentuojantiems teisės aktų reikalavimams. Energetikos įstatymo 16^l straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais ir tvarka ūkio subjektas privalo atlikti reguliavimo apskaitos sistemos patikrų dėl jos atitikties reguliuojamųjų veiklų reglamentuojantiems teisės aktų reikalavimams.“.</i></p> <p>Taigi, įmonės reguliacinės atskaitomybės patikros objekto (kuris atitiktų Aprašo reikalavimus) atitikmuo pateiktame viešajai konsultacijai Projekte yra tik Techninės užduoties 5.2 priedas.</p> <p>Kadangi tie patys auditoriai vykdo ir finansinį auditą, jie ir taip susipažįsta su įmonės esminiais įvykiais, nuokrypiais, manome, kad energetikos įmonės neturėtų būti apkraunamos papildomais reikalavimais pildyti tokią plačios apimties medžiagą (didinant tiek žmogiškųjų išteklių, tiek sistemų kaštus), o turėtų būti naudojamosi pagal Aprašo reikalavimus įmonių sudaryta reguliacine atskaitomybe.</p> <p>Apibendrinant - įmonė turi įrodyti atitiktį Aprašo reikalavimams su savo esama apskaitos sistema, o ne ją iš esmės keisti dėl atsirandančios Techninės užduoties. Auditoriui turi būti leista pačiam pasirinkti patikros metodą.</p>	
2.2.	<p>Bendroji pastaba dėl Techninės užduoties įsigaliojimo / taikymo.</p> <p>Nutarimo dėl reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikrų Techninės užduoties patvirtinimo projekto (toliau - Nutarimas) 2 punkte nurodyta, kad pagal šiuo nutarimu patvirtintą Techninę užduotį turi būti atliekamos 2019 metų ataskaitinio laikotarpio (finansinių metų) reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros. Siekiant aiškumo dėl vėlesnių metų, siūlome Nutarimą ar Techninę užduotį papildyti nuostatomis, kad pasikeitus ar įsigaliojus naujiems teisės aktams ir dėl to atlikus korekcijas Techninėje užduotyje einamaisiais metais (pvz., kalendorinių metų pradžioje), ji būtų taikoma einamojo ir vėlesnio ataskaitinio laikotarpio (finansinių metų) reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikrai atlikti (t. y. atnaujinta Techninė užduotis nebūtų taikoma praėjusio ataskaitinio laikotarpio ataskaitų patikrai, siekiant išvengti galimų nesusipratimų, kai, pvz., dėl Techninės užduoties pasikeitimo kalendorinių metų pradžioje auditoriams galimai reikėtų keisti jau pradėtas atlikinėti (pagal iki atnaujinimo galiojusią Techninę užduotį) patikros procedūras).</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Techninė užduotis bus tvirtinama kasmet, nauja (esant teisės aktų pasikeitimams) arba patvirtinama ta pati, galiojusi praėjusiais metais. Esant teisės aktų pasikeitimams, kurie gali turėti įtakos techninės užduoties pasikeitimui, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba), tvirtindama techninę užduotį ateinantiems metams, nurodys įgyvendinamąsias priemones, t. y. techninė užduotis galios į priekį, būsimiems audito ataskaitų patikrinimams, bet ne jau pradėtiems.</p>

	Taip pat, prašome Komisijos pakomentuoti, ar teisingai suprantame, kad Techninė užduotis bus tvirtinama Komisijos atskiru nutarimu kiekvieniems finansiniams metams.	Komentaras. Vadovaujantis Energetikos įstatymo redakcijos, galiosiančios nuo 2019 m. liepos 1 d., 34 punktu, Techninė užduotis kasmet bus tvirtinama arba pratęsiama galioti Tarybos nutarimu.
2.3.	Atsižvelgiant į bendrąją pastabą, dujų sektoriui siūlome išbraukti Techninės užduoties 8.1.5 punktą (Techninės užduoties priedas 5.2 liktų kaip rekomendacinis).	Neatsižvelgta. Techninės užduoties 3-8 priedų paskirtis yra atskleisti Įmonės turto ir sąnaudų paskirstymo procesą. Be šios informacijos, dalies Techninėje užduotyje numatytų procedūrų negalima būtų atlikti.
2.4.	Atsižvelgiant į tai, kad Techninėje užduotyje nėra detalizuota, kas sudaro ir ką apima „kita“ pagal 8.1.6 punktą nurodyta informacija, bei tai, kad, mūsų nuomone, kita ar papildoma informacija, esant poreikiui, galėtų būti teikiama tik prasidėjus patikros procesui, siūlome Techninėje užduotyje pateikti baigtinį sąrašą informacijos, kurią tikrinama įmonė turi pateikti audito įmonei.	Neatsižvelgta. Informacijos, reikalingos Patikrai pradėti, sąrašas nėra baigtinis ir gali skirtis priklausomai nuo Patikrą atliksiančios Audito įmonės darbo plano ar tikrinamos Įmonės specifikos.
2.5.	Siekiant aiškumo ir konkretumo, siūlome Techninę užduotį papildyti priedu, kuriame būtų pateikiama standartizuota tokio laiško forma su aiškiai nurodytu tokio Patvirtinimo laiško turiniu.	Neatsižvelgta. Patvirtinimų laiško turinys priklausys nuo konkrečios Įmonės Patikros rezultatų ir Audito įmonės profesinio vertinimo. Pavyzdinis Patvirtinimų laiškas pateikimas 580-tajame TAS „Rašytiniai pareiškimai“.
2.6.	Techninės užduoties 9 punktas. Techninės užduoties 9 punkto klasifikacija ne visada yra logiška - pvz., 9.4 „Darbo užmokesčio sąnaudų <...> tikrinimas <...>“ turėtų būti papunkčiu dabartiniame 9.5 punkte „Sąnaudų tikrinimas <...>“. Atsižvelgiant į tai, siūlome peržiūrėti visą klasifikaciją ir hierarchinį priskyrimą Techninės užduoties III skyriuje.	Neatsižvelgta. Techninės užduoties 9 punkto klasifikacija atitinka rekomenduojamą Patikros procedūrų atlikimo seką ir logiką.
2.7.	Techninės užduoties IV skyrius. Prašome į Techninės užduoties IV skyrių įtraukti pareigą auditoriui pateikti audituojamai įmonei susipažinti ataskaitos ir lydinčių dokumentų projektus bei sudaryti galimybę audituojamai įmonei pateikti savo pastabas ir, esant poreikiui, siūlymus koreguoti. Įmonės komentarai turėtų būti įtraukti į galutinę ataskaitą.	Komentaras. Techninės užduoties IV skyrius nedraudžia galimybės Įmonei susipažinti su Patikros ataskaitos projektais. Įmonės komentarai į Patikros ataskaitą įtraukiami tiek, kiek tai numatyta konkrečiose Patikros procedūrose.
2.8.	Techninės užduoties 1 priedo 2.3.3 procedūra. Aprašo 13.4.6 p. numatyta, kad vykdant ilgalaikio turto paskirstymą reguliuojamos veikloms, draudžiama priskirti vertes dėl turto perkainavimo,	Atsižvelgta. Patikslintas procedūros 2.2.3 aprašymas.

	<p>todėl logiška tikrinti, ar turto perkainavimo vertės nepriskirtos reguliuojamai veiklai. Reguluojamai veiklai nepriskirtas turtas/sąnaudos neįtakoja reguliuojamų kainų dydžio, todėl šio tipo patikros yra perteklinės, didina patikros apimtis ir kaštus.</p>	
2.9.	<p>Techninės užduoties 1 priedo 2.3.6 procedūra. Aprašo 36.4 p. nėra nurodyta jokių kriterijų, kuriais vadovaujantis kapitalizuojamus remonto darbus būtų galima pripažinti nepaskirstomai turto vertei. Aprašo 36.4 punkte nurodomi kriterijai, kuriais vadovaujantis remonto kaštai pripažįstami investicijomis arba sąnaudomis. Punktas perteklinis, siūlome braukti.</p>	Atsižvelgta.
2.10.	<p>Techninės užduoties 1 priedo 2.3.8 procedūra. Manome, kad Aprašo 13.4.5 punktas (pagal kurį draudžiama priskirti turto vertę, kuris nesukuria papildomos ekonominės naudos, lyginant su pigesnėmis alternatyvomis) neturėtų būti įtrauktas į patikros apimtį dėl subjektyvumo ir metodinių nuostatų nebuvimo - kaip tai auditoriai turėtų įvertinti. Atsižvelgiant į tai, siūlome Projekto 1 priede nurodytos patikros procedūros Nr. 2.3.8 aprašyme naikinti Komisijos Aprašo 13.4.5 punkto, kaip teisinio pagrindo, reikalavimą, Projekto 1 priedo 3 punkto lentelės 2.3.8 procedūros duomenų šaltinius ir teisinį pagrindą patikslinant taip: <i>„<...> 2.3.8. Ar tinkamai išskirta kito nepaskirstomo turto vertė? Duomenų šaltiniai ir teisinis pagrindas <...> Elektra <...> Aprašo 13.4.1., 13.4.2., 13.4.5., 13.4.7., 13.5.2. p.p. <...> Dujos <...> Aprašo 13.4.1., 13.4.2., 13.4.5., 13.4.7., 13.5.2. p.p.<...>“</i></p>	<p>Neatsižvelgta. Esant konkrečioms situacijoms ir neaiškumams dėl Patikros procedūrų vykdymo, Audito įmonė gali kreiptis į Tarybą, o situacijose kai neaiškumai objektyviai negali būti pašalinti, Patikros ataskaitoje gali pažymėti, kad konkreti procedūra negalėjo būti įgyvendinta.</p>
2.11.	<p>Techninės užduoties 1 priedas 2.4.2. a) papunkčio nuostatos dubliuoja 2.4.1 punktą. Abiejuose tikrinami nusidėvėjimo normatyvai (laikotarpiai) su RAS aprašu. 2.4.2. a) punktas perteklinis, siūlome jį braukti.</p>	<p>Neatsižvelgta. 2.3.1. papunktyje tikrinama RAS aprašo atitiktis Aprašui 2.3.2. papunktyje tikrinama turto sąrašo duomenų atitiktis RAS aprašui</p>

2.12.	<p>Techninės užduoties 1 priedas. 4.1.2., 4.3.1. procedūros. Darbo užmokesčio (DU) apskaitos žiniaraščio duomenys etato lygmeniu nesutapta su RVA ar pelno (nuostolio) ataskaitoje pateikiamais duomenimis dėl sukauptos/išmokėtos kintamos atlygio dalies, dotuojamų projektų DU, todėl nuokrypiai yra neišvengiami. DU suvestinė taip pat nesutampa su RVA naudojamu DU grupavimu.</p>	<p>Atsižvelgta. Procedūros patikslintos. Procedūros nereikalauja DU apskaitos žiniaraščio duomenų sutapimo su RVA ar FA. Procedūrų tikslas identifikuoti skirtumus tarp skirtingų DU duomenų šaltinių ir gauti Įmonės paaiškinimus dėl jų susiformavimo.</p>
2.13.	<p>Techninės užduoties 5.1 priedas. Atsižvelgiant į tai, kad 5.1 priedas dubliuoja visų likusių priedų informaciją (DU sąnaudų priskyrimas jau yra Techninės užduoties 5.2 priede), bei, įvertinus Bendrovės komentarą dėl su DU susijusių patikros procedūrų aukščiau, siūlome naikinti šį 5.1 priedą kaip perteklinį.</p>	<p>Neatsižvelgta. 5.1 priedas skirtas detaliai darbo užmokesčio sąnaudų priskyrimo patikrai, todėl nedubliuoja kitų priedų informacijos. Svarbu: pirminio priskyrimo informacija bus naudojama DU sąnaudų paskirstymo Paslaugoms tikrinimui. Atitinkamai, svarbu, kad informacijos priede struktūra ir detalumas atkartotų Įmonės DU sąnaudų skirstymo logiką.</p>
	<p>Papildomai pažymime, kad 5.1 priede neišeliminuos nepaskirstytinos sąnaudos; taigi, jo duomenys nesutaptų su kituose prieduose kitais pjūviais teikiama informacija. Neaišku, ką būtent reiškia 5.1 priede minimas terminas „etatas“. Be to, kyla neaiškumų dėl darbuotojų kaitos, darbuotojo priskyrimo konkrečiai paslaugai, pvz. SGGT lėšų administravimui priskiriami <u>sąlyginiai</u> darbuotojai, kitų paslaugų teikimui vertinamas faktinės darbo valandos, o ne etatai. 5.1 priedo pastabose nurodoma, kad „Stulpelio suma turi sutapti su DK ir RVA duomenimis.“- šios sumos tikrai nesutaps, taigi, negalėtume teikti teisingai užpildyto priedo. Pagal Aprašo 45 punktą ši lentelė nėra reguliacinės atskaitomybės objektas, nesukuria papildomos vertės ir papildomo aiškumo dėl DU sąnaudų priskyrimo paslaugoms, taigi, toks priedas perteklinis.</p>	<p>Atsižvelgta. Patikslintas priedas ir priedo stulpelių aprašymai.</p>

2.14.	<p>TU 5.2 priedas. Mūsų nuomone, šią vienintelę formą dujų sektoriui galima palikti kaip rekomendacinę Techninėje užduotyje. Teikiame pastabas dėl jos: Pastabose (stulpelių aprašyme) lentelės apačioje nurodytas klaidingas priedas - turėtų būti RVA 4 priedas:</p> <p><i>„A Sąnaudų grupės ir pogrupio numeris pagal RVA 4 priedą B Sąnaudų grupės ir pogrupio pavadinimas pagal RVA 4 priedą“.</i></p>	<p>Atsižvelgta. 5.2. priede patikslintos nuorodos į RVA priedus.</p>
	<p>Pastabose lentelės apačioje reikalaujama, kad koregavimų stulpelių (išskyrus K1 ir K2) suma turi būti lygi nuliui, tačiau, pvz., iš sąnaudų eliminuojant dotacijas, kitų sąnaudų nepridedama, todėl suma negali būti lygi 0.</p>	<p>Atsižvelgta. Pastabos formuluotė patikslinta.</p>
	<p>Pastabose lentelės apačioje nurodytas reikalavimas - „Viena DK sąnaudų sąskaita nurodoma tik vieną kartą. Jei faktiškai vienoje DK sąskaitoje apskaitomos kelių pogrupių sąnaudos, pasirenkamas vienas konkretus RAS sąnaudų pogrupis.“ – sąskaitos apima įvairias sąnaudų grupes pagal požymius, todėl be esminių apskaitos sistemos (ir sąskaitų plano) pakeitimų sąlyga neįgyvendinama. Be to, toks principas neatitinka ir Apraše įteisintų principų, kur reikalaujama sąnaudas priskirti pagal nešiklius.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. 5.2 priedas (ir atitinkami kitų sektorių priedai) pakoreguotas numatant, kad: a) C stulpelyje tą pačią sąskaitą būtų galima nurodyti kelis kartus (tais atvejais, kai vieno RVA sąnaudų pogrupio sąnaudos apskaitomos keliose DK sąskaitose, įterpiančios papildomas eilutes); b) C stulpelyje galima naudoti ne tik DK sąskaitų, bet ir DK dimensijų informaciją. Taip pat, bendru atveju, paskirstymo kriterijai neturėtų būti naudojami sąnaudų priskyrimui sąnaudų grupėms, tačiau esant tokiems atvejams šis skirstymas turėtų būti atskleistas per koregavimus (E stulpelis).</p>
2.15.	<p>TU 5.3 priedas Techninės užduoties 5.3 priedas (Nepaskirstomų sąnaudų suvestinė) dubliuoja 5.2 priede nurodomas nepaskirstomas sąnaudas. Todėl 5.3 priedas yra perteklinis. Siūlome jo visiškai atsisakyti (taip pat žr. komentarus bendrojoje pastaboje).</p>	<p>Neatsižvelgta. 5.2 priedas skirtas visų sąnaudų grupavimo tikrinimui. 5.3 priedas skirtas išskirtinai nepaskirstomų sąnaudų tikrinimui ir pateikia Audito įmonei detalesnio lygio informaciją nei 5.2 priedas.</p>
	<p>Techninės pastabos: - numeracija klaidinanti (neiškirti / neteisingai ar iš viso nelogiškai išskirti papunkčiai - pvz. dabartinės versijos 9.1-9.5 papunkčiai iš viso nėra sąnaudų kategorijos, o tik išimčių aprašymai, todėl jų atitiktis DK iš principo negalima);</p>	<p>Atsižvelgta. TU 5.3 priedas pakoreguotas.</p>

	- nėra punkto „kitos sąnaudos“.	
2.16.	Siūlome panaikinti šiuos Techninės užduoties 5.4 ir 5.5 priedus kaip perteklinius, nes, kaip ir pažymėta bendrojoje pastaboje, jie nėra patikros objektai pagal Aprašo 45 punktą. Be to, DK sąsajos su sąnaudomis parodomos 5.2 priede.	Neatsižvelgta. Techninės užduoties 3–8 priedų paskirtis yra atskleisti Įmonės turto ir sąnaudų paskirstymo procesą. Be šios informacijos, dalies Techninėje užduotyje numatytų procedūrų negalima būtų atlikti.
3.	AB „Litgrid“ (2019 m. gegužės 24 d. raštas Nr.R1-4831)	
3.1.	<i>7.4. Dokumentuoti atliktas Patikros procedūras ir saugoti darbo dokumentus pagal Techninės užduoties VI skyriuje nustatytus reikalavimus.</i> Reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros techninės užduoties projekte nėra VI skyriaus. Prašome patikslinti skyriaus numerį.	Atsižvelgta.
3.2.	<i>8.1.5. Užpildyti Techninės užduoties 3-7 priedai (atsižvelgiant į sektorių, kuriame veikia Įmonė).</i> Siūlome atsakyti šio punkto bei jame minimų priedų (Litgrid AB aktualus 4 priedas). Audito įmonė pradėdama patikrą turėtų pati nuspręsti, kokios papildomos informacijos ir kokioje formoje pateiktos jai reikia patikrai atlikti. 4 priedo 1-5 lentelių informacijos apimtis yra labai didelė ir kyla klausimas, ar ji nėra perteklinė, be to kai kurie punktai lentelėse dubliuojasi (reikalaujama pateikti tą pačią informaciją skirtingose 4 priedo lentelėse, pvz. 4.2 ir 4.3 lentelėse dubliuojasi nepaskirstomų sąnaudų informacija).	Neatsižvelgta. Techninės užduoties 3–8 priedų paskirtis yra atskleisti Įmonės turto ir sąnaudų paskirstymo procesą. Be šios informacijos, dalies Techninėje užduotyje numatytų procedūrų negalima būtų atlikti.
3.3.	Litgrid AB pasiūlymas būtų: <i>„8.1.6. Audito įmonės nurodyta informacija, būtina pradėti vykdyti Patikrą.“</i> Šis punktas ir galėtų pakeisti 8.1.5. punktą, kuris Litgrid AB nuomone yra perteklinis įmonėms.	Neatsižvelgta. Siekiant efektyvaus Patikros proceso, visa Techninės užduoties punkte 8.1 nurodyta informacija turi būti pateikta auditoriams prieš Patikros pradžią.
3.4.	<i>12. Patikros ataskaita, pasirašyta Audito įmonės, turi būti pateikta įmonei popierine ir elektronine forma.</i> Siūlome papildyti šį skyrių nuostatomis, numatančiomis, kad įmonei leidžiama susipažinti su preliminaria ataskaita bei suteikiama galimybė pateikti savo pastabas bei pasiūlymus dėl ataskaitos patikslinimo ar koregavimo.	Neatsižvelgta. Techninė užduotis nedraudžia Įmonei susipažinti su preliminaria ataskaita ir/ ar pateikti savo pastabas ar pasiūlymus Audito įmonei.
3.5.	<i>14. Vadovaujantis TSPS 4400, Audito įmonė turi dokumentuoti dalykus, kurie svarbūs pateikiant įrodymus, pagrindžiančius ataskaitą apie faktinius pastebėjimus ir įrodymus, kad užduotis atlikta vadovaujantis šiuo TSPS ir Techninės užduoties sąlygomis.</i> Siūlome keisti žodį „dalykus“ į faktus arba faktinius pastebėjimus.	Neatsižvelgta. Formuluotė atitinka TSPS 4400 nuostatas.

3.6.	Prašome patikslinti TU 4.1 pr. B stulpelio pildymo reikalavimus, nes iš pateikto aprašymo detalumas nėra aiškus. Litgrid AB nuomone išskirti atskirų darbuotojų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas yra perteklinė informacija. Taip pat norėtume, kad Komisija patikslintų, kaip pildyti TU 4.1 pr., jei nekompensuojamos visos faktinės darbo užmokesčio sąnaudos, tai yra, kai finansinėje atskaitomybėje yra nurodyta daugiau nei reguliuojamos veiklos ataskaitoje.	Atsižvelgta. Patikslintas Techninės užduoties 4.1 priedas.
4. Lietuvos auditorių rūmai (2019 m. gegužės 24 d. raštas Nr.R1-4816)		
4.1.	<p>Dalis procedūrų neatitinka patikros užduočiai keliamų reikalavimų, nurodytų tarptautiniame sutartų procedūrų standarte, nes:</p> <p>a) reikalaujama, kad auditoriaus „įvertintų“, „patikrintų“ ar [...] yra „tinkamas“, kai tuo tarpu 4400-ojo TSPS 16 punktas aiškiai sako, kad sutartos procedūros gali apimti:</p> <ul style="list-style-type: none"> * paklausimus ir analizes; * perskaičiavimą, palyginimą ar kitus kanceliarinius tikslumo patikrinimus; * stebėjimą; * tikrinimą. * patvirtinimų gavimą. <p>b) aiškiai neapibrėžiama tikrintinų vienetų imtis, t. y, kai kur ji nurodoma, tačiau kitur belieka spėlioti - jei neparrašyta mažiau nei 100 proc., vadinasi, reikia tikrinti 100 proc.? Tokiu atveju, dėl didelio individualių eilučių / vienetų ir pan. skaičiaus bus atliekamos darbu imlios procedūros (ar tokio tikslo siekiama?)</p>	Atsižvelgta. a) – b) Procedūrų aprašymai patikslinti 2019.05.30 susitikime su Lietuvos auditorių rūmais suderinta tvarka.
4.2.	Pridėta Patikros ataskaitos forma iš principo neatitinka 4400-ojo TSPS reikalavimų „dvasios“, nes pagal minėtą profesinį standartą auditorius teikia faktinius pastebėjimų rezultatus, o išvadų nedaro. Projekte pateikta ataskaitos forma reikalauja išvadų, o ne faktinių pastebėjimų. LAR audito komiteto nuomone, ataskaitos forma privalo būti pakoreguota remiantis 4400-ojo TSPS reikalavimais. Jei ataskaita nebus koreguojama, tuomet, LAR audito komiteto požiūriu, susidarys tokia situacija, kai iš esmės kalbama ne apie faktinių pastebėjimų užduotį ir ataskaitą, kaip paminėta ir pačiame standarte „<...>2. Svarbu pabrėžti, kad valstybinio sektoriaus įgaliojimai ženkliai skiriasi, todėl reikėtų imtis atsargumo priemonių atskiriant užduotis, kurios yra tiksliai įvardytos kaip „sutartos procedūros“, nuo užduočių, kuriomis tikimasi	Atsižvelgta. Patikros ataskaitos forma patikslinta 2019.05.30 susitikime su Lietuvos auditorių rūmais suderinta tvarka.

	finansinės informacijos audito rezultato, kaip pavyzdžiui, nuo veiklos ataskaitos. <...>“	
5.	UAB „Litesko“ (2019 m. gegužės 28 d. raštas Nr.R1-4895)	
5.1.	TU projekto 2 punktas Siūlome papildyti TU projekto 2 punktą, aiškiai nurodant kas laikytina Komisijos nustatytais reikalavimais.	Neatsižvelgta. Prie kiekvienos Patikros procedūros nurodytas taikytinas Tarybos reikalavimas/ teisinis pagrindas.
5.2.	TU projekto 3.12 punktas Siūlome TU projekto 3.12 punkte, nurodyti konkrečius tokių individualių teisės aktų pavyzdžius. Ar į šią sąvoką patenka ir kainų nustatymo nutarimai?	Neatsižvelgta. Prie kiekvienos Patikros procedūros nurodytas jos vykdymo teisinis pagrindas ir konkretūs duomenų šaltiniai. Kainų nustatymo nutarimai patenka į šią sąvoką tiek, kiek tai sietina su konkrečiomis Patikros procedūromis.
5.3.	TU 1 priedo santrumpos 1.18 punktas: „RAS turto sąrašas - ataskaitinio laikotarpio reguliuojamos veiklos ataskaitoms parengti naudotas turto sąrašas“ Nėra aišku kokie yra leistini skirtumai tarp RAS, FA ir BA turto sąrašų. Kokios procedūros atliekamos esant nesutapimui? Nėra įvertinama nuomos sutarčių pagrindu atliktų investicijų vertės apskaita.	Komentaras. Patikros procedūrų metu siekiama pateikti informaciją ir Įmonės paaiškinimus (kur taikytina) apie RAS ir FA ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto apskaitos skirtumus. Visi ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto skirtumai susidarę dėl skirtingo reguliacinės ir finansinės apskaitos reglamentavimo yra leistini.
5.4.	TU 1 priedo 1.1.1 patikros procedūra Manome reikalavimas atlikti palyginimą kiekvienos paslaugos lygmeniu yra perteklinis. Siūlome patikslinti TU 1 priedo 1.1.1 patikros procedūrą taip: „Kiekvienos reguliuojamos paslaugos lygmeniu palyginti ataskaitinio laikotarpio pajamas ir sąnaudas (pagal sąnaudų grupes) su praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenimis“.	Neatsižvelgta. Reikšmingi nereguliuojamos veiklos rezultatų pokyčiai gali būti požymis, kad šiai veiklai nėra alokuotos visos sąnaudos.
5.5.	TU 1 priedo 2.2.1 patikros procedūra Vadovaujantis Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo (toliau - Aprašas) 5 punktu, „Aprašas netaikomas organizuojant ir tvarkant buhalterinę apskaitą ir rengiant finansines ataskaitas Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme bei Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme nustatyta tvarka. <...>“. Atsižvelgiant į paminėtą nuostatą, nėra aišku kokių tikslu turi būti lyginamos RAS ir BA turto grupės, nes jos neprivalo sutapti. Taip pat nėra	Atsižvelgta. Procedūra panaikinta.

	aišku kokia turi būti šios patikros imtis - visas turto sąrašas, t.y. reikia įvertinti kiekvieno turto vieneto grupės ekonominį turinį?	
5.6.	<p>TU 1 priedo 2.3.2 patikros procedūra:</p> <p><i>„Ar tinkamai išskirta turto finansuoto ATL lėšomis vertė? Patikrinti, ar visa turto vertė sukurta už nemokamai gautų ATL teigiamo prekybos rezultato lėšas yra priskirta nepaskirstomai turto vertės daliai.</i></p> <p><i>Pastaba: Jeigu Įmonė yra nemokamai gavusi ir realizavusi A TL, visa gautų įplaukų suma turi būti atskleista kaip IMNT įsigijimo savikainos dalis iš ATL lėšų.“</i></p> <p>Visų pirma, nėra aišku kokia turi būti šios patikros imtis - tik ataskaitiniu laikotarpiu gauta ATL įplaukų suma?</p> <p>Antra, nėra aišku, ką Komisija laiko „gautomis įplaukomis“ realizavus ATL. Ar tai ATL prekybos rezultatas? Ar tik pajamos, nevertinant jokių sąnaudų? - tokiu atveju, kaip jau ne kartą esame pažymėję, toks vertinimo principas visiškai nepagrįstas.</p> <p>Trečia, reikalavimas visą ATL įplaukų sumą priskirti tik prie turto vertės, prieštarauja Aprašo nuostatomis (42, 43 punktai) bei neatitinka / neturi jokio teisinio pagrindo.</p> <p>Kaip jau buvo ne kartą nurodyta Komisijai, Konstitucinio Teismo 2006-05-31 nutarime yra nustatyta, jog subjektinės privačių asmenų teisės ir pareigos, taip pat esminiai ūkinės veiklos sąlygos, draudimai ir ribojimai turi būti reguliuojamos įstatymų, o ne žemesnės teisės aktų. Analogišką vertinimą, t.y. kad bet kokie apribojimai dėl lėšų panaudojimo už parduotus ATL privalo būti numatyti tik įstatyminio lygio teisės aktuose yra patvirtinta ir Valstybės kontrolė 2008-01-31 valstybinio audito ataskaitoje dėl Apyvartinių taršos leidimų paskirstymo ir prekybos sistemos vertinimo Nr. VA-P2-20-24-3. Taigi, Komisija savo teisės aktų nuostatomis negali papildomai apriboti, išplėsti ar susiaurinti, įstatymo numatytų pareigų bei ribojimų ar numatyti naujus.</p> <p>Vieninteliai reikalavimai dėl lėšų gautų iš ATL prekybos rezultato panaudojimo, Bendrovės žiniomis, buvo nustatyti Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo (toliau - Įstatymas) 5 str. 6 p. nuostatose, galiojusiose nuo 2009 m. liepos 23 iki 2014 m. gruodžio 31 d. Tačiau būtina atkreipti dėmesį, kad Įstatymo minėtos nuostatos, (i) nenurodė, kad ATL lėšos turi būti skirtos išimtinai tik IMNT sukūrimui, (ii) Įstatymo 5 str. 7 d. aiškiai numatė ATL lėšų panaudojimo reikalavimo išimtį, numatant kad</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas procedūros aprašymas.</p>

	<p>įgyvendinus minėto punkto nuostatas, nėra taikomas reikalavimas pagal Įstatymo 5 str. 6 d.</p> <p>Kitais ATL sistemos veiklos periodais, t.y. nei iki 2009-07-23, nei po 2014-12-31, jokių reikalavimų dėl lėšų gautų iš ATL panaudojimo teisės aktai nenumatė. Dar daugiau reikia atkreipti dėmesį, kad pačios Komisijos patvirtintos Šilumos kainų nustatymo metodikos nuostatos, priimtose minėto Įstatymo 5 str. 6 p. nuostatų pagrindu, buvo numatytos aiškius baigtinius reikalavimus (ATL vadybos plano pateikimas, sumažinimas išmetimų ne mažiau kaip 30,5 proc.), siekiant, kad ATL pajamos būtų laikomos pagrįstomis pajamomis.</p> <p>Esant visoms šioms aukščiau aplinkybėms, Procedūrų 2.3.2 punkto reikalavimas prieštarauja aukščiau nurodytiems teisės aktams, tame tarpe turintiems aukštesnę galią, taip pat pačios Komisijos priimtiems teisės aktams, dar daugiau Bendrovės vertinimu Komisija pagal savo kompetenciją negali priimti tokio pobūdžio normos.</p>	
	<p>Taip pat prašome paaiškinti kokio vadovybės patvirtinimo reikia vykdant TU 1 priedo 2.3.2 procedūrą?</p>	<p>Komentaras. Patvirtinimo, kad Audito įmonei pateikti visi Tarybos nutarimai (pažymos), kuriuose identifikuota ATL lėšomis finansuoto turto vertė.</p>
	<p>Bendrovės vertinimu prie duomenų šaltinių ir teisinio pagrindo turi būti nurodyti individualūs Komisijos sprendimai, nes nustatydamas šilumos tiekėjų bazines šilumos kainas, Komisija taip pat nustato ATL lėšų sumą, mažinančią turto vertę.</p>	<p>Atsižvelgta. Patikslintas procedūros aprašymas.</p>
5.7.	<p>TU 1 priedo 2.3.6 patikros procedūra: <i>„2.3.6. Ar tinkamai apskaitytos kapitalizuotos remonto išlaidos? Iš per ataskaitinį laikotarpį atliktų turto vertės padidinimų kapitalizuojant remonto išlaidas atsirinkti 10 didžiausių ir patikrinti, ar nėra poreikio jų vertę priskirti nepaskirstomai turto vertei t.y. įvertinti, ar turto vertė buvo padidinta laikantis taikytinų Aprašo reikalavimų.“</i> Aprašas nenumato jokių reikalavimų dėl turto vertės padidinimo kapitalizuojant remonto išlaidas.</p>	<p>Atsižvelgta. Procedūra panaikinta.</p>
5.8.	<p>TU 1 priedo 2.4.1 patikros procedūra Kas yra „patvirtinta nusidėvėjimo apskaitos politika“? Aprašas nenumato tokios apskaitos politikos tvirtinimo. Kas laikytina korektiška politika? Galimai čia turėtų būti tikrinamas atitikimas Aprašo reikalavimams.</p>	<p>Atsižvelgta. Patikslintas procedūros aprašymas.</p>

	Taip pat nėra aišku kokia turi būti šios patikros imtis - kiekviena turto pozicija ar tik ataskaitiniu laikotarpiu naujai atsiradusios?	
5.9.	TU 1 priedo 2.4.2 patikros procedūra Kaip turi būti atliekamas sukaupto nusidėvėjimo perskaičiavimas, jei turto vienetui skirtingais reguliavimo periodais buvo taikomi skirtingi nusidėvėjimo normatyvai?	Komentaras. Nusidėvėjimo normatyvų keitimas yra įprasta praktika tiek finansinėje, tiek reguliacinėje apskaitoje. Atitinkamai, nusidėvėjimo perskaičiavimas, kai skirtingais periodais taikomas skirtingas nusidėvėjimo normatyvas, yra standartinė procedūra taikoma tiek audito, tiek peržvalgos, tiek sutartų procedūrų formate.
	Taip pat nėra aišku kokia turi būti šios patikros imtis – kiekviena turto pozicija ar tik ataskaitiniu laikotarpiu naujai atsiradusios?	Atsižvelgta. Patikslintas procedūros aprašymas.
5.10.	TU 1 priedo 2.5.1 patikros procedūra: <i>„<...>a) Iš tiesiogiai paslaugoms priskiriamo turto sąrašo atsitiktine tvarka atrinkti po 5 turto vienetus kiekvienam VV kiekvienoje sistemoje bei patikrinti priskyrimo korektiškumą t.y. įvertinti, ar turtas yra naudojamas tai konkrečiai paslaugai nurodytoje sistemoje teikti. <...>“</i> Jei tikrinant atrinktus 5 vienetus, būtų identifikuotas neatitikimas, ar tikrinimo imtis būtų didinama?	Komentaras. Patikslintas procedūros aprašymas – Audito įmonė neatliks priskyrimo korektiškumo vertinimo, tik pateiks faktinę informaciją Tarybai.
5.11.	TU 1 priedo 2.6.3 patikros procedūra: <i>„Ar korektiškas kogeneracinio turto paskirstymas Patikrinti, ar šilumos gamybai priskirta kogeneracinio turto dalis neviršija Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikoje (toliau - KOG metodika) nurodytų rodiklių.“</i> Bendrovės vertinimu, tikrinant kogeneracinio turto paskirstymo tarp veiklų tinkamumą, taip pat reikia vadovautis Komisijos individualiais sprendimais, tiek investicijų derinimo nutarimais, kuriais nustatoma šilumos veiklai tenkanti vertė, tiek kainų nustatymo nutarimais.	Komentaras. Bet kokiu atveju šilumos gamybai priskirta kogeneracinio turto dalis negali viršyti KOG metodikos rodiklių.
5.12.	TU 1 priedo 3.2.1 patikros procedūra. Bendrovės vertinimu prie duomenų šaltinių ir teisinio pagrindo turi būti nurodyti individualūs Komisijos sprendimai, nes būtent nustatytų šilumos kainos dedamųjų pagrindu apskaičiuojamos atskirų šilumos tiekimo veiklų pajamos.	Komentaras. Pirminis šios procedūros duomenų šaltinis – Bendrovės RAS aprašas. Individualūs tarybos sprendimai gali būti naudojami (ar nenaudojami) priklausomai nuo RAS aprašo nuostatų.
5.13.	TU 1 priedo 5.2.1 patikros procedūra. <i>„Ar korektiškas sąnaudų grupavimas (J)?“</i>	Komentaras. Procedūra panaikinta.

	<p><i>Patikrinti, ar RAS apraše pateikiamos sąskaitų plano (kaštų centrų) ir RVA sąnaudų grupių sąsajos yra korektiškos t.y. ar nėra RVA sąnaudų pogrupių, kuriems priskiriamos netinkamos pagal ekonominį turinį sąskaitų plano sąskaitos (kaštų centrai)?“</i></p> <p>Neaiški patikros imtis - reikia patikrinti kiekvienos DK ekonominį turinį?</p>	
5.14.	<p>TU 1 priedo 6 patikros procedūra:</p> <p><i>„Ataskaitų duomenų tikrinimas“</i></p> <p>Turi būti tikslinamos nuorodos į ataskaitas, nes Komisija pakeitė Aprašo priedus (2019-05-24 Nr. 03E-159).</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas procedūros aprašymas.</p>
5.15.	<p>Bendro pobūdžio pastebėjimai dėl TU.</p> <p>1) TU procedūros neaprašo specifinių situacijų. Pvz. UAB „LITESKO“ turi vieną bendrą FA už visą įmonę, kai tuo tarpu reguliacinės ataskaitos (RVA) sudaromos atskiram kainodariniam filialui.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Patikros procedūros nėra skirtos visoms įmanomoms situacijoms iliustruoti. Nestandartinės situacijos gali būti paaiškintos Patikros ataskaitoje. Pavyzdyje minimoje situacijoje atskiro filialo RVA informacijos sutikrinimas su BA informacija vyktų tik filialo DK lygmeniu, o sutikrinimas su FA duomenimis vyktų įmonės lygmeniu.</p>
	<p>2) Nėra aišku kokie veiksmai atliekami tuomet, kai atliekant audito procedūrą iškart nustatomas neatitikimas, t.y. netenkinama sąlyga „tolesnės patikros procedūros vykdomos tik esant atsakymui „TAIP“. Ūkio subjektas turės galimybę pataisyti ataskaitas bei pateikti jas pakartotiniai peržiūrai ar kita?</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Techninė užduotis nedraudžia Įmonei patikslinti RVA. Jei RVA negali būti patikslintos, informacija apie tai pateikiama Patikros ataskaitoje nurodant priežastis.</p>
	<p>3) Bendrovės vertinimu TU papildomi priedai dalinai dubliuoja Komisijai teikiamas ataskaitas bei veiksmus atliekamus rengiant RVA, tik jie išdėstomi kita forma bei detalumu. Dėl šių priedų papildomo pildymo dar labiau didėtų ūkio subjektų reguliacinių metinių ataskaitų parengimo administracinė našta.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Techninės užduoties 3–8 priedų paskirtis yra atskleisti Įmonės turto ir sąnaudų paskirstymo procesą. Be šios informacijos, dalies Techninėje užduotyje numatytų procedūrų negalima būtų atlikti.</p>
	<p>4) TU ataskaitoje Šilumos sektorius „Sąnaudų grupavimo suvestinė“ komentare nurodoma, kad „viena DK sąnaudų sąskaita nurodoma tik vieną kartą. Jei faktiškai vienoje DK sąskaitoje apskaitomos kelių pogrupių sąnaudos, pasirenkamas vienas konkretus RAS sąnaudų pogrupis“. Ar šis reikalavimas reiškia, jog kitas RAS pogrupis bus atskleistas per koregavimo stulpelius K3-Kn? Bendrovės vertinimu toks reikalavimas yra nepagrįstas bei apsunkins informacijos paruošimą, vertinimą.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Procedūra ir priedas pakoreguoti.</p>
	<p>5) Komisija atsakydama į UAB „LITESKO“ pastabas Aprašo priedams į klausimą: „<i>kaip auditoriui patikrinti Aprašo 1 priedo (4) eilutėje nurodomą sumą, jei skaičiavimai nėra peržiūrėti Komisijos, t. y. kompensacijos nėra</i></p>	<p>Komentaras.</p> <p>Techninės užduoties procedūros nenumato Aprašo 1 priedo (4) eilutėje nurodomų sumų tikrinimo.</p>

	<i>nustatytos Komisijos?“ yra nurodžiusi: „Reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra bus vykdoma pagal Komisijos patvirtintą techninę užduotį, kurioje bus numatytos reikiamos atlikti procedūros“.</i> Tačiau, susipažinus su TU projektu, minėto išaiškinimo neradome.	
	6) Neaišku kuriais atvejais Patikros ataskaitos formoje pasirenkamas kriterijus „Netaikoma“.	Komentaras. Patikros ataskaitos forma patikslinta.
6.	UAB „Lietuvos energija“ (2019 m. gegužės 28 d. raštas Nr. SR_2019-54)	
6.1.	<p>1. Pagal Energetikos įstatymo 2 straipsnio 29 punktą, reguliavimo apskaitos sistemos patikra - energetikos įmonei auditoriaus, audito įmonės pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau - Komisija) tai energetikos įmonei motyvuotu sprendimu nustatytą reikalavimą teikiama paslauga, kurią atlikus pagal Komisijos patvirtintą techninę užduotį pateikiama reguliavimo apskaitos sistemos patikros ataskaita ir (ar) išvada.</p> <p>Vertinant Techninės užduoties 4.5 ir 5.5 priedų turinį, atkreipiame dėmesį į tai, jog jie iš esmės yra skirti reguliavimo apskaitos sistemos patikrai atlikti. Atsižvelgiant į tai, prašome patikslinti Techninės užduoties taikymo dalyką. Įvertinus tai, kad Techninė užduotis yra skirta reguliuojamosios veiklos ataskaitų Patikrai atlikti, minėtų Techninės užduoties 4.5 ir 5.5 priedų turėtų būti atsisakyta.</p>	Neatsižvelgta. Techninės užduoties priedų paskirtis yra atskleisti Įmonės turto ir sąnaudų paskirstymo procesą, kad auditoriai galėtų atlikti Techninėje užduotyje numatytas procedūras.
	<p>2. Remiantis Energetikos įstatymo 2 straipsnio 34 dalimi, Techninė užduotis apibrėžiama kaip Komisijos kasmet iki kovo 31 dienos tvirtinamas ar pratęsiamas galioti dokumentas <...>. Tačiau Techninės užduoties projektas nenumato pasekmių tais atvejais, jei Komisija iki aukščiau nurodytos datos nepatvirtina ar nepratęsia galioti Techninės užduoties, arba patvirtina ar pratęsia Techninę užduotį vėliau nei kovo 31 d. Siekiant teisinio aiškumo, taip pat įvertinus energetikos įmonių pareigas pateikti Patikrų ataskaitas nustatytais terminais manome esant pagrįstam poreikiui žinoti kokiais terminais turėtų būti atliekamos Patikros, esant aukščiau nurodytoms aplinkybėms.</p> <p><i>Papildyti Techninę užduotį, reglamentuojant Patikros atlikimo sąlygas (pvz., sumažinant Patikros apimtį, numatant ataskaitų termino pateikimo pratęsimą) jei Komisija iki kovo 31 d. nepatvirtina ar nepratęsia galioti Techninės užduoties, arba patvirtina ar pratęsia Techninę užduotį vėliau nei kovo 31 d.</i></p>	Komentaras. Techninė užduotis bus tvirtinama kasmet, nauja (esant teisės aktų pasikeitimams) arba patvirtinama ta pati, galiojusi praėjusiais metais. Esant teisės aktų pasikeitimams, kurie gali turėti įtakos techninės užduoties pasikeitimui, Taryba, tvirtindama techninę užduotį ateinantiems metams, nurodys įgyvendinamąsias priemones, t. y. techninė užduotis galios į priekį, būsimiems audito ataskaitų patikrinimams, bet ne jau pradėtiems.

6.2.	<p>1. Remiantis Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 03E- 468 patvirtintu Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo (toliau – Aprašas) 41 punktu, Įmonės iki ataskaitinio laikotarpio penkto mėnesio pirmos dienos Komisijai turi pateikti metines reguliuojamos veiklos ataskaitas. Aprašo 42 punktas numato, kad kartu su metinėmis reguliuojamos veiklos ataskaitomis Komisijai turi būti pateikta audito išvada. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, matyti, kad audituotos ataskaitos turi būti parengtos per 4 mėnesius po finansinių metų pabaigos.</p> <p>Analogiškos nuostatos numatytos Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo 39 p. Atsižvelgiant į Techninės užduoties apimtį, siūlome Komisijai prailginti metinių ataskaitų pateikimo laikotarpį iki 6 mėnesių, t. y. siūlome, audituotas metines finansines ataskaitas pateikti ne gegužės 1 d, o liepos 1 d.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Reguliuojamos veiklos ataskaitų audito ir pateikimo terminas yra numatytas Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 16¹ straipsnio 1 dalyje ir Šilumos tiekimo licencijavimo taisyklių 38.18 papunktyje. Atitinkamai, Techninės užduoties projekte negalima numatyti kitokio pateikimo termino, nei tai numato aukštesnę teisinę galią turintys teisės aktai.</p>
	<p>2. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodoma, kad teisėkūroje turi būti, be kita ko, vadovaujama aiškumo principu, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Pažymėtina, kad iš Techninės užduoties 2 punkte pateikto Patikros objekto apibrėžimo nėra aišku nei kokius, nei kur įtvirtintus Komisijos nustatytus reikalavimus turėtų atitikti įmonės metinėse RVA teikiami duomenys.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Techninės užduoties 3 punkte išvardinti teisės aktai, kurie nustato pagrindinius reikalavimus. Taip pat prie kiekvienos Patikros procedūros nurodytas taikytinas Tarybos reikalavimas/ teisinis pagrindas.</p>
6.3.	<p>1. Manome, kad Patikra turėtų būti atliekama remiantis RAS aprašu, kuris turėtų būti suderintas ir patvirtintas Komisijos. Komisija Įmonėms turėtų pateikti atsakymą dėl RAS aprašo tinkamumo t. y. po to kai įmonė Komisijai pateikia laisvos formos RAS aprašą, per protingą laikotarpį, RAS aprašas turėtų būti suderintas/patvirtintas Komisijos. Taip būtų užtikrinama, kad Komisija yra susipažinusi su Įmonės taikoma sąnaudų atskyrimo sistema ir ji (sistema) atitinka teisės aktus.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>RAS aprašo atitiktis Aprašo nuostatoms yra patikros procedūrų apimtyje (tiek, kiek tai svarbu Patikros tikslams pasiekti).</p>
	<p>2. Taip pat reikia pakoreguoti Techninės užduoties 3.4 papunktyje pateiktą nuorodą: iš „elektros energijos įstatymas“ į „elektros energetikos įstatymas“.</p>	<p>Atsižvelgta.</p>

	<p>3. Techninės užduoties 3.6-3.10 papunkčiai neatitinka Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau - Rekomendacijos), 15.2 papunkčio, kuriame nurodoma, kad teikiant nuorodą į kitą teisės aktą, išskyrus įstatymą, nurodomas teisės aktą priėmusio subjekto (subjektų) pavadinimas (pavadinimai), teisės akto priėmimo data, teisės akto rūšis, teisės aktą priėmusio subjekto (subjektų) suteiktas numeris, visas teisės akto pavadinimas (antraštė).</p>	Atsižvelgta.
6.4.	<p>Rekomendacijų 6.1 papunktyje nurodyta, jog jei teisės akto, institucijos, pareigų ir pan. pavadinimas, kuris prasideda žodžiais „Lietuvos Respublika“, minimas ne kartą, pirmą kartą parašius visą pavadinimą, toliau jis gali būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublika“. Siūlome vadovautis šia Rekomendacijų nuostata ir nebekartoti žodžių „Lietuvos Respublika“, kai teisės aktas minimas nebe pirmą kartą. <i>Pakoreguoti Techninės užduoties 6 punktą pagal pateiktą pastabą.</i></p>	Atsižvelgta.
6.5.	<p>Manome, jog Techninės užduoties 7.3 papunktis referuoja ne į tą skyrių.</p>	Atsižvelgta.
6.6.	<p>Atkreipiame Komisijos dėmesį, kad Techninėje užduotyje nėra VI skyriaus. Prašome patikslinti Techninės užduoties 7.4 papunktį, tiksliai nurodant ir įvardinant, kuo remiantis dokumentuoti atliktas Patikros procedūras ir saugoti darbo dokumentus.</p>	Atsižvelgta.
6.7.	<p><i>8.1.4. Ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto sąrašas, naudotas RVA parengimui.</i> Prašome Komisijos pateikti tikslią ir aiškią formą/priedą, kuriuo remiantis Įmonės turėtų pateikti ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto sąrašus.</p>	<p>Komentaras. Skirtingos Įmonės naudoja skirtingo formato IMNT sąrašus RVA parengimui. Siekiant racionaliai naudoti Įmonių resursus Taryba nereikalauja konkrečios formos informacijos pateikimui. TU 1 priede įvesta sąvoka „RAS turto sąrašas“, kuri detalizuoja duomenų struktūrą būtiną Patikros procedūroms atlikti.</p>
6.8.	<p><i>8.1.6. Kita Audito įmonės nurodyta informacija, būtina pradėti Patikrą</i> Prašome Komisijos pateikti baigtinį sąrašą informacijos, kuri reikalinga pradėti Patikros procesą. Manome, kad kita/papildoma informacija gali būti teikiama tik vykdant Patikrą, t. y. prasidėjus Patikros procesui.</p>	<p>Neatsižvelgta. Siekiant efektyvaus Patikros proceso, visa Techninės užduoties punkte 8.1 nurodyta informacija turi būti pateikta auditoriams prieš Patikros pradžią.</p>
6.9.	<p>Siūlome Komisijai papildyti Techninės užduoties 8.3 papunktį, aiškiai nurodant Patvirtinimų laiško turinį bei prieduose pateikiant Patvirtinimų laiško standartizuotą formą/priedą.</p>	<p>Neatsižvelgta. Žr. 2.5 klausimą.</p>

6.10.	Atsižvelgdami į Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą aiškumo principą, prašome paaiškinti, kas yra ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (toliau – IMNT) pirminė paskirtis. <i>Pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui papildyti Techninę užduotį.</i>	Atsižvelgta. Techninės užduoties 1 priedas papildytas sąvoka „Pirminis priskyrimas“.
6.11.	Atsižvelgdami į Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą aiškumo principą, prašome detalizuoti „paslaugas“ nurodomas 9.2.6. papunktyje.	Komentaras. Paslaugų sąrašas pateikiamas konkrečiam sektoriui taikytiname Apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo apraše.
6.12.	Techninės užduoties 9.3.1 punktas Atsižvelgdami į Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą aiškumo principą, prašome paaiškinti, kas yra patikimi duomenys.	Komentaras. Duomenys, kuriais remiantis Taryba galėtų priimti korektiškus sprendimus, siekiant užtikrinti vartotojams energetikos paslaugų kokybę ir prieinamumą.
6.13.	Prašome Komisijos papildyti Techninės užduoties IV skyrių „Patikros rezultatai“ numatant papildomą nuostatą, kad auditoriai, teikiant Patikros ataskaitą, Įmonėms įvardintų rizikas, būsimas pasekmes bei pateiktų rekomendacijas rizikoms sumažinti arba jų išvengti.	Neatsižvelgta. Siūlymas neatitinka TSPS4400 nuostatų.
6.14.	Techninės užduoties 11 punktas Rekomendacijų 54 punkte nurodyta, kad kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų priimamus teisės aktus sudaro punktai, punktų papunkčiai, punktų pastraipos, todėl Techninės užduoties 11 punkte pateikta nuoroda neatitinka šio Rekomendacijų reikalavimo. <i>Siūloma:</i> <i>11. Techninės užduoties 8.17 - punkte papunktyje nurodyta Įmonės pateikta informacija ir kiti esminiai darbo dokumentai, lemę Patikros rezultatus, yra neatsiejama Patikros ataskaitos dalis.</i>	Atsižvelgta.
6.15.	Techninės užduoties 14 punktas Prašome Komisijos tiksliai įvardinti kokius „dalykus“ Audito įmonė turi dokumentuoti pagrindžiant ataskaitą apie faktinius pastebėjimus ir įrodymus, kad užduotis atlikta vadovaujantis šiuo TSPS ir Techninės užduoties sąlygomis. Prašome Komisijos pateikti sąvokos „dalykas“ paaiškinimą.	Komentaras. TSPS 4400 sąvokų aiškinimas nėra šios viešosios konsultacijos objektas.
6.16.	Techninės užduoties 15 punktas Manome, kad Audito įmonė privalo užtikrinti įmonės informacijos konfidencialumą, kaip tai numatyta Energetikos įstatymo 16 ¹ straipsnio 2 dalyje. Siūlome papildyti Techninės užduoties 15 punktą.	Komentaras. Finansinių ataskaitų audito įstatymas įpareigoja Audito įmones laikytis konfidencialumo ir profesinės paslapties principo.

	<i>15. Audito Įmonė su Patikra susijusius darbo dokumentus kartu su juos pagrindžiančių Įmonės arba Komisijos pateiktų dokumentų kopijomis, kai jos reikalingos, pasilieka savo nuosavybėje ir saugo Finansinių ataskaitų audito įstatyme nustatyta tvarka bei užtikrina Įmonės duomenų konfidencialumą.</i>	
6.17.	Bendra pastaba Techninės užduoties prieduose pateikiamos konkrečios nuorodos į įstatymus įgyvendinamųjų teisės aktų punktus. Prašome paaiškinti, koku būdu bus užtikrinta, kad atliekant Patikrą auditoriai galės vadovautis aktualiomis nuorodomis, įvertinus tai, kai įstatymus įgyvendinamieji teisės aktai yra periodiškai keičiami.	Komentaras. Techninė užduotis bus tvirtinama kasmet, nauja (esant teisės aktų pasikeitimams) arba patvirtinama ta pati, galiojusi praėjusiais metais. Esant teisės aktų pasikeitimams, kurie gali turėti įtakos techninės užduoties pasikeitimui, Taryba, tvirtindama techninę užduotį ateinantiems metams, nurodys įgyvendinamąsias priemones, t. y. techninė užduotis galios į priekį, būsiamiems audito ataskaitų patikrinimams, bet ne jau pradėtiems. Atitinkamai, techninėje užduotyje bus nurodomos ir aktualios teisės aktų nuostatos (nuorodos).
6.18.	Techninės užduoties 1 priedo 2.2 papunktis Prašome aiškiai išdėstyti ir apibrėžti sąvoką „kaštų centras“. Prašome Komisijos paaiškinti, kuo kaštų centras skiriasi nuo sąnaudų centro, išskiriant esminius skirtumus.	Komentaras. Sąvoka „kaštų centras“ pakeista sąvoka „DK dimensija“.
6.19.	Techninės užduoties 1 priedo 2.3 papunktis Prašome Komisijos pateikti sąvokos „bendras veiklos palaikymas“ paaiškinimą.	Atsižvelgta. Sąvokos apibrėžimas pateiktas Techninės užduoties 1 priede.
6.20.	Techninės užduoties 1 priedo 2.5 papunktis Prašome Komisijos Techninės užduoties 1 priede Patikros procedūros aiškiai įvardinti ir suvienodinti visas naudojamas sąvokas. Atkreipiame dėmesį, kad taikomos sąvokos skiriasi (pvz., <i>paslauga/sąnaudų centro vidinė veikla ar sąnaudų centro vidinė veikla</i>). Prašome Komisijos pateikti naudojamų terminų hierarchiją.	Atsižvelgta.
6.21.	Techninės užduoties 1 priedo 3 punktas Atkreipiame dėmesį, kad siekiant užpildyti Priedus auditoriams bus naudojami papildomi įmonės darbuotojų resursai. Ar patiriamos papildomos išlaidos bus traukiamos į reguliuojamas kainas? Atsižvelgiant į tai, kad Prieduose, kurie bus teikiami auditoriams, teikiama informacija sutampa su ta, kuri turi būti teikiama pagal Aprašo reikalavimus RVA bei siekiant sąnaudų ir laiko optimizavimo,	Komentaras. Techninės užduoties 3–8 priedų paskirtis yra atskleisti Įmonės turto ir sąnaudų paskirstymo procesą. Ši informacija yra būtina Techninėje užduotyje numatytiems procedūroms atlikti, tačiau nėra būtina visiems RVA vartotojams.

	siūlome apsvarstyti galimybę pakeisti RVA ataskaitų formas ir jas papildyti informacija, kuri būtų tinkama/ skirta auditoriams.	
6.22.	<p>Techninės užduoties 1 priedo 1.1.1 procedūra</p> <p>Siūlome papildyti Techninės užduoties 1 priedo Patikros procedūros 1.1.1. papunktį. Prašome Komisijos nurodyti, kokiam priedui taikomas nurodytas papunktis.</p> <p><i>Siūloma:</i></p> <p><i>1.1.1. Ar RVA parengtos laikantis pastovumo principo? Kiekvienos paslaugos lygmeniu palyginti ataskaitinio laikotarpio pajamas ir sąnaudas (pagal sąnaudų grupes) su praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenimis.</i></p> <p><i>Visiems reikšmingiems (>20 proc.) pajamų ir sąnaudų grupių pokyčiams gauti Įmonės paaiškinimus detalizuojant pokyčių priežastis ir įvertinti, ar nėra požymių, kad RVA parengtos nesilaikant pastovumo principo.</i></p>	<p>Komentaras.</p> <p>Duomenų šaltiniai naudotini šiai procedūrai atlikti nurodyti taikytiname stulpelyje „Duomenų šaltiniai ir teisinis pagrindas“.</p>
6.23.	<p>Techninės užduoties 1 priedo 2.1.1 procedūra</p> <p>Siūlome papildyti Techninės užduoties 1 priedo Patikros procedūros 2.1.1. papunktį.</p> <p><i>„2.1.1. Ar RAS turto sąrašas pilnas ir tikslus? a) Patikrinti, ar ataskaitinio laikotarpio bendra IMNT įsigijimo vertė, sukaupto ir metinio nusidėvėjimo suma bei kiekvienos nepaskirstomo turto kategorijos įsigijimo savikaina RAS turto sąraše sutampa su ataskaitinio laikotarpio RVA informacija.“</i></p>	<p>Atsižvelgta.</p>
6.24.	<p>Prašome Komisijos pateikti sąvokos „<i>ekonominis turinys</i>“ paaiškinimą. Įvardinkite kokie kriterijai yra taikomi ekonominiams turiniui.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Sąvoka panaikinta.</p>
6.25.	<p>Pažymėtina, kad vadovaujantis Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 03E-470 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau - Šilumos aprašas) 42 punktu, nemokamų apyvartinių taršos leidimų (toliau - ATL) skaičius ir ATL, skirtų šilumos gamybai, įsigijimo sąnaudos mažinamos nuo 2009 m. liepos 23 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. gautomis prekybos ATL pajamomis. Be to, Šilumos aprašo 43 punkte nurodoma, kad lėšas, gautas už nuo 2009 m. liepos 23 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. parduotus ATL, įmonės privalo naudoti Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje (straipsnio redakcija, galiojusi iki 2014 m. gruodžio 31 d.) numatytoms priemonėms įgyvendinti arba ATL įsigyti, išskyrus Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 5 straipsnio 7 dalyje (straipsnio redakcija, galiojusi iki 2014 m. gruodžio 31 d.) numatytus atvejus. Atsižvelgiant į tai, nuo</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas procedūros aprašymas.</p>

	<p>2015 m. sausio 1 d., piniginės lėšos, gautos pardavus nemokamus ATL, kurie savo ruožtu buvo gauti po 2014 m. gruodžio 31 d., turi būti vertinamos lygiai taip pat, kaip ir kitos įmonės nuosavos piniginės lėšos.</p> <p>Be to, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos 2003 m. spalio 13 d. direktyva Nr. 2003/87/EB (toliau - Direktyva) bei ją iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. balandžio 23 d. direktyva Nr. 2009/29/EB, nemokami ATL skiriami pagal Direktyvos 10a ir 10c straipsnius. Vadovaujantis Direktyvos 10c straipsniu, kaip išimtį Direktyvos 10a straipsnio 1-5 dalims, valstybės narės gali išduoti pereinamojo laikotarpio nemokamus ATL elektros energiją gaminantiems įrenginiams, jeigu įmonės atitiks keliamus reikalavimus ir įgyvendins Direktyvoje nurodomus išipareigojimus. Atkreipiame dėmesį, kad pagal Direktyvos 10c straipsnį skiriami nemokami ATL yra tiesiogiai susiję su elektros energijos, o ne šilumos gamyba, todėl jų disponavimas negali būti ribojamas šilumos energetikos sektoriaus reguliavimu.</p> <p>Siūloma pakeisti Techninės užduoties 1 priedo lentelės 2.3.2 papunkčio pastabą taip, kad būtų nurodoma, kurio periodo ir kurios paskirties gautų nemokamų ATL disponavimas yra vertinamas pagal Techninės užduoties 1 priedo lentelės 2.3.2 papunktį.</p>	
6.26.	<p>2.3.8. <i>Ar tinkamai išskirta kito nepaskirstomo turto vertė? Patikrinti, ar visos žemiau nurodytos IMNT kategorijos yra priskirtos nepaskirstomam turtui.</i></p> <p><...></p> <p>b) <i>IMNT, kurio vertė mažesnė už Įmonės patvirtintą minimalią IMNT vertę.</i></p> <p><...></p> <p>Pažymėtina, kad dabartinė formuluotė palieka daug neapibrėžtumo. Grupės supratimu, pirminis IMNT paskirstymas vyksta jį įsigyjant ir lyginant su Įmonės patvirtinta minimalia turto verte. Be to, kiekvieno IMNT vertė turi būti lyginama su tuo metu galiojančia Įmonės patvirtinta minimalia turto verte, nes kitaip palyginimas nėra objektyvus dėl turto savybių pokyčių, įmonių sprendimų pakeisti minimalias vertes ir kitų priežasčių. Pažymėtina, jog istoriniai duomenys dėl ankstesniais laikotarpiais įmonės taikytų minimalių verčių gali būti neišlikę, todėl gali būtų neįmanoma nustatyti, ar turto įsigijimo metu jo įsigijimo vertė viršijo tuo metu taikytą minimalią vertę.</p> <p>Papildomai pažymėtina, jog Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai (TFAS) nenustato minimalios įsigijimo vertės kriterijaus ir siekdama tinkamai pripažinti turtą bendrovės privalo vadovautis apskaitos standartuose</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas procedūros aprašymas – tikrinamas tik per ataskaitinį laikotarpį įsigytas IMNT. Jei Įmonė buhalterinėje apskaitoje nenaudoja minimalios IMNT vertės kaip IMNT pripažinimo kriterijaus – Patikros ataskaitoje žymima „Netaikoma“.</p>

	<p>galiojančiais kriterijais, t.y. pripažinti ilgalaikiu turtu net ir turta, kurio įsigijimo vertė, pavyzdžiui, siekia 1 eurą. Minimalios įsigijimo vertės nustatymas bei taikymas yra nukrypimas nuo TFAS reikalavimų, kuri subjektai taiko tuomet, kai siekia sumažinti administracinę naštą, o tokio įsigijamo turto vertė bendrai nėra reikšminga. Taigi, vertinant iš finansinių ataskaitų rengimo perspektyvos, atskirais atvejais, pavyzdžiui, rekomendavus bendrovės auditoriui, ūkio subjektas istoriškai galėjo nesilaikyti paties subjekto pasitvirtintos minimalios įsigijimo vertės kriterijaus, siekdama išvengti auditoriaus pastabų dėl TFAS reikalavimų nesilaikymo.</p> <p>Apibendrinant, manome, šis reikalavimas dėl lyginimo su minimalia įsigijimo verte gali būti praktiškai neįgyvendinamas, o taip pat yra prasilenkiantis su apskaitos standartų nuostatomis, galimai verčiantis subjektus atskirais atvejais didinti administracinę naštą.</p> <p>Siūloma atsisakyti Techninės užduoties 1 priedo lentelės 2.3.8 papunkčio b) dalies.</p>	
6.27.	<p>Techninės užduoties 1 priedo 2.3.9 procedūra</p> <p><i>2.3.9. Ar tinkamai atliktas LRAIC koregavimas? Patikrinti, ar:</i></p> <p><i>a) Ar tinkama istoriniais kaštais sukurto ir į reguliuojamo turto vertę (RAB) netraukiamo turto vertė?</i></p> <p><i>b) Ar LRAIC modeliu optimizuoto turto vertė atitinka taikytinų 2016- 2020 m. Komisijos pažymų duomenis?</i></p> <p>Prašome Komisijos paaiškinti, kokie kriterijai nurodo / patvirtina kas yra tinkama istoriniais kaštais sukurto ir į reguliuojamo turto vertę (RAB) netraukto vertė?</p> <p>Kodėl pasirinktas būtent 2016-2020 metų laikotarpis? Kokie esminiai pokyčiai numatomi po 2020 metų?</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Patikslintas procedūros aprašymas.</p>

6.28.	<p>Prašome Komisijos plačiau paaiškinti 2.4.2. papunkčio b dalyje išdėstytą procedūrą. Kokia papildoma informacija bus reikalinga 2.4.2. papunkčio b dalyje nurodytų duomenų palyginimui atlikti? Prašome patikslinti, kaip turėtų būti atliekamas toks perskaičiavimas, jeigu turto naudojimo tarnavimo laikotarpiu buvo keisti normatyvai, o vadovaujantis Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 03E-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ 20.6 papunkčiu, nuo 2018 m. gruodžio 31 d. normatyvai turėtų būti keičiami dar kartą.</p>	<p>Komentaras. Nusidėvėjimo normatyvų keitimas yra įprasta praktika tiek finansinėje, tiek reguliacinėje apskaitoje. Atitinkamai, nusidėvėjimo perskaičiavimas kai skirtingais periodais taikomas skirtingas nusidėvėjimo normatyvas yra standartinė procedūra taikoma tiek audito, tiek peržvalgos, tiek sutartų procedūrų formate.</p>
	<p>Papildomai pažymėtina, jog atliekant turto rekonstrukciją prie anksčiau įsigyto turto vertės gali būti kapitalizuojamos papildomos išlaidos, taigi visų ilgalaikio turto vienetų sukaupto nusidėvėjimo perskaičiavimas gali būti itin laikui imlus ir brangiai kainuojantis procesas. Siūloma numatyti, kad perskaičiavimas turėtų būti atliktas atrankos būdu pasirinktiems turto vienetams.</p>	<p>Atsižvelgta. Patikslintas procedūros aprašymas- nusidėvėjimo perskaičiavimas vykdomas atrankos būdu pasirinktiems turto vnt. Atrankos imtis keičiama tik nustčius reikšmingus neatitikimus. Pastaba - kapitalizuotas rekonstrukcijos išlaidas turto sąraše apskaitant atskirai nuo rekonstruoto turto vieneto klaidų rizika mažėja, o tikrinimo procesas paprastėja.</p>
6.29.	<p>„2.5.1. Ar korektiškas pirminis <...>“ Prašome Komisijos paaiškinti ir įvardinti, kokie yra patikrinimo priskyrimo korektiškumo kriterijai.</p>	<p>Komentaras. Procedūra pakoreguota pagal LAR pastabas.</p>
6.30.	<p>„2.6.1. Ar korektiški turto paskirstymo kriterijai? <...>“ Prašome Komisijos paaiškinti ir įvardinti, kokie yra patikrinimo priskyrimo korektiškumo kriterijai. įvardinkite kokie veiksmai/ procedūros bus atliekamos patikrinimo metu.</p>	<p>Komentaras. Procedūra pakoreguota pagal LAR pastabas.</p>
6.31.	<p>„2.7.1. Ar nusidėvėjimo sąnaudos tinkamai perkeltos į sąnaudų ataskaitas? Palyginti RAS turto sąraše nurodytą metinio nusidėvėjimo informaciją su atitinkamais sąnaudų ataskaitų duomenimis (detaliausiu lygmeniu). <...>“ Prašome Komisijos pateikti sąvokos „detaliausias lygmuo“ paaiškinimą.</p>	<p>Komentaras. Detaliausias lygmuo – RVA pateikiamas detalumas, pvz., konkreti paslauga ir sąnaudų pogrupis.</p>
6.32.	<p>Techninės užduoties 1 priedo 4.1.2 procedūra Prašome paaiškinti, ar reikės auditoriams teikti DU apskaitos žiniaraštį. Visi duomenys iš DU apskaitos žiniaraščio (kaip pirminio šaltinio) yra perkeliama į apskaitos sistemą (Scala) agreguotomis sumomis automatizuotai į DK sąskaitas, tad pirminio šaltinio informacija sutampa su DK sąskaitų informacija.</p>	<p>Komentaras. Audito įmonei turės būti pateikta visa informacija numatyta konkrečioje procedūroje.</p>

	<p>Prašome paaiškinti kokias Reguliacinio audito patikros procedūrai reikalinga detali pareigybių / skyrių / padalinių / etatų informacija, kai pirminio šaltinio informacija yra automatizuotai perkeliama į DK sąskaitas? <i>Manome, kad tai perteklinis reikalavimas, siūlome atsisakyti šio reikalavimo.</i></p>	<p>Komentaras. Informacija reikalinga procedūrai 4.2.1 atlikti.</p>
6.33.	<p>Atsižvelgdami į Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą aiškumo principą, prašome nurodyti, ar minėti patikrinimai apima konkrečių darbuotojų DU priskyrimo patikrinimą paslaugoms. Tuo atveju, jeigu taip, tai reikštų kiekvieno darbuotojo asmens duomenų - DU sąnaudų - atskleidimą. Pažymime, jog Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (ES) 2016/679 (toliau - BDAR) 5 straipsnis įtvirtina asmens duomenų tvarkymo principus, tarp kurių i) teisėtumo, tikslo apribojimo - duomenys tvarkomi nustatytais, aiškiai apibrėžtais tikslais, ii) duomenų kiekio mažinimo-tvarkomi duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi (tikslų negalima pasiekti kitais būdais). Įmonė, veikdama kaip savo darbuotojų duomenų valdytoja, yra atsakinga už tai, kad šių principų duomenų tvarkymo veikloje būtų tinkamai laikomasi bei turi sugebėti įrodyti, kad jų laikomasi (valdytojo atskaitomybės principas). Taigi įmonė, kaip duomenų valdytoja, būdama atsakinga už tinkamą asmens duomenų tvarkymą ir tokių duomenų pateikimo teisėtumą, turi pareigą įvertinti ir įsitikinti, ar tikrai prašomų duomenų apimtis yra būtina. Grupės nuomone, nei Komisija, nei juo labiau auditoriui, nėra būtina gauti informaciją apie kiekvieno darbuotojo (etato) DU. Grupės vertinimu, priešišios tikslus lygiai taip pat būtų galima pasiekti mažiau asmens duomenų subjektų teises ribojančiais būdais, t. y. vertinant nuasmenintus duomenis (pvz., bendra padalinio/skyriaus DU suma ar pan.). Prašome Komisiją įvertinti BDAR reikalavimus, kurie asmens duomenų tvarkymo atžvilgiu yra ypač griežti, ir nereikalauti atskleisti kiekvieno darbuotojo asmens duomenų - DU sąnaudų.* <i>Siūlome atsisakyti DU sąnaudų vertinimo etato lygmeniu.</i></p>	<p>Komentaras. Procedūra 4.2.1 siekia patikrinti pirminį DU sąnaudų priskyrimą. Šiam tikslui darbuotojų asmeniniai duomenys nėra reikalingi.</p>
6.34.	<p>Atkreipiame dėmesį, kad Techninė užduotis yra skirta reguliuojamos veiklos ataskaitoms rengti, o ne įmonių pelningumui vertinti. Įmonės reguliuojamos veiklos pelningumas tiesiogiai priklauso nuo teisinio reguliavimo. Be to, įmonės papildomai uždirbtas viršpelnis bet koku atveju yra gražinamas. Kas liečia įmonių nereguliuojamas veiklas, tai jų pelningumas tiesiogiai priklauso nuo įmonės konkurencingumo rinkoje. Kaip yra pasiekiami aukšti pelningumo rodikliai yra komercinė paslaptis, kurios atskleidimas gali</p>	<p>Komentaras. Nereguliuojama veikla ir jos rezultatas yra svarbi RVA informacija pvz., neįprastai aukštas nereguliuojamos veiklos pelningumas gali būti požymis, kad šiai veiklai vykdyti patiriamos sąnaudos yra priskiriamos reguliuojamai veiklai.</p>

	<p>neigiamai paveikti įmonės veiklą, jos reputaciją bei sukelti kitas neigiamas pasekmes. Atsižvelgiant į tai, nei viena įmonė nėra linkusi atskleisti savo komercines paslaptis, susijusias su komercine veikla. Prašome Komisijos nurodyti teisinį pagrindą, kuriuo remiantis ūkio subjektai turėtų atskleisti savo komercines paslaptis, susijusias su komercine/nereguliuojama veikla.</p> <p>Siūloma: <i>5.5.4. Ar kitai reguliuojamai ir nereguliuojamai veikloms priskirtos visos susiję sąnaudos?</i> <i>Patikrinti, ar reguliuojamų veiklų pelningumas yra neįprastai didelis (>30 proc.), palyginus su VKEKK nustatytu pelningumu, nėra kitos reguliuojamos ir nereguliuojamos veiklos paslaugų su neįprastai didele (>30 proc.) grynojo pelno marža. Jei tokie atvejai nustatyti pateikti Įmonės paaiškinimus.</i></p>	<p>Procedūra 5.5.4 panaikinta. Nereguliuojamos veiklos rezultatas ir sąnaudų šiai veiklai priskyrimas tikrinamas kitų procedūrų apimtyje.</p>
6.35.	<p>„5.5.4. Ar kitai reguliuojamai ir nereguliuojamai veikloms priskirtos visos susiję sąnaudos? <...>“</p> <p>Grupės nuomone, nereguliuojamos veiklos sąnaudos neturėtų būti Patikros objektu.</p> <p>Pažymime, kad Grupės įmonės netaiko tiesioginio priskyrimo, todėl siūlome pelno maržą tikrinti bendrame paslaugų pakete. Atkreipiame dėmesį, kad reguliuojamos paslaugos maržos neturi.</p>	
6.36.	<p>Atsižvelgiant į tai, jog dalis ūkio subjektų vykdo reguliuojamą šilumos bei elektros veiklas, taip pat gamtinių dujų veiklą, prašome Techninės užduoties 3, 4 ir 5 priedus parengti tokiu būdu, jog ūkio subjektai galėtų abiejų veiklų duomenis pateikti unifikuotose lentelėse atskirai abiem veikloms, tokiu būdu išvengiant dubliavimo dėl analogiško pobūdžio duomenų pildymo skirtingose lentelėse.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Ūkio subjektams, vykdančioms elektros ir gamtinių dujų veiklas, parengtas 8 priedas.</p>
6.37.	<p>Techninės užduoties 4.1 priedas „C Etatų skaičius B stulpelyje nurodytai grupei (darbuotojui, pareigybei, skyriui, padaliniui, kt.).“</p> <p>Atkreipiame Komisijos dėmesį, kad etatų skaičius ir nuo jo priklausančios sąnaudos, tokios kaip darbo užmokestis, socialinio draudimo sąnaudos ir pan., kinta metų eigoje. Prašome papildyti priedą nurodant, kuriai datai turi būti nurodyta pašoma informacija.</p>	<p>Atsižvelgta. Patikslintas 4.1 priedas ir priedo stulpelių aprašymas.</p>

6.38.	<p>Techninės užduoties 4.1 priedas <i>„C Etatų skaičius B stulpelyje nurodytai grupei (darbuotojui, pareigybei, skyriui, padaliniui, kt.). Etatai nurodomi remiantis darbo sutartis, pakoreguojant pagal faktinį įdarbinimo periodą“</i> Prašome Komisijos pateikti sąvokos „faktinis įdarbinimo periodas“ paaiškinimą.</p>	<p>Komentaras. Sąvoka panaikinta.</p>
6.39.	<p>Techninės užduoties 4.1 priedas Prašoma pateikti DU sąnaudas pagal pareigybes. Apskaitos sistemoje nėra DU duomenų pagal atskiras pareigybes ir etatus. Darbo užmokesčio sąnaudos susideda iš kelių rūšių išmokų: pagrindinio darbo užmokesčio, kintamos atlygio dalies, atostoginių, atostogų sukauptimo, Išėjinių kompensacijų, kompensacijų už nepanaudotas atostogas, ligos išmokų ir t.t. Tas pats ir su socialinio draudimo sąnaudoms. Apskaitos sistemoje visos šios sumos apskaitomos bendromis sumomis skirtingose DK sąskaitose. Siūlome atsisakyti nurodyto priedo.</p>	<p>Neatsižvelgta. Priede prašoma atskleisti DU informaciją tokiu lygmeniu, kuriuo vyksta DU sąnaudų paskirstymas, pvz.: jei skirstymas vykdomas etatų lygmeniu, toks pats detalumas atskleidžiamas ir 4.1. priede; jei visas skyrius priskiriamas konkrečiai paslaugai ar sąnaudų centrai, jis nurodomas vienoje eilutėje; jei atlyginimo kintama dalis kaupiama ir vėliau paskirstoma naudojant paskirstymo kriterijų, ji taip pat gali būti nurodoma vienoje eilutėje.</p> <p>Svarbu: pirminio priskyrimo informacija, bus naudojama DU sąnaudų paskirstymo Paslaugoms tikrinimui. Atitinkamai, svarbu, kad informacijos priede struktūra ir detalumas atkartotų Įmonės DU sąnaudų skirstymo logiką.</p>
6.40.	<p>Techninės užduoties 4.2 priedas Atkreipiame Komisijos dėmesį, kad pvz., AB „Energijos skirstymo operatorius“ atveju DK nėra pilnai skirstomos pagal elektrą ir dujas. Jos yra bendros. Siūlome Techninės užduoties 4.2. priede pildyti tik elektros sektoriaus reguliuojamų sąnaudų sumą. Grupės nuomone, nereguliuojamos veiklos sąnaudos neturėtų būti Patikros objektu.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Įmonėms, veikiančios ir elektros, ir dujų sektoriuose, parengtas atskiras Techninės užduoties 8 priedas.</p>

6.41.	<p>Techninės užduoties 4.2 priedas Prašome Komisijos detalizuoti, kas yra „koregavimai“ t. y. kokie principai yra taikomi koregavimams, kas koregavimų metu turi būti atskleista. Jei yra galimybė, pateikite baigtinį koregavimų sąrašą.</p>	<p>Komentaras. Koregavimai, 4.2. priedo kontekste, skirti atskleisti: a) DK ir RVA sąnaudų grupių sąsajų, nurodytų RAS apraše korekcijas (jei tokios atliktos ruošiant ataskaitinio laikotarpio RVA). Jei sąsajos atitinka RAS aprašą, koregavimai neatliekami. b) Atskleisti sąnaudų sumos pasikeitimą dėl specifinių sąnaudų apskaitos skirtumų, pvz., turto nusidėvėjimo skaičiavimo, dalies ilgalaikio turto pripažinimo sąnaudomis reguliavimo apskaitoje ir pan. Koregavimų kiekis nėra ribojamas, tačiau koregavimų logika turi būti atskleista Audito įmonei.</p>
6.42.	<p>Techninės užduoties 4.2 priedas (C stulpelio aprašymas) Bendrovės (pvz., UAB „Lietuvos energijos tiekimas“) sudarytas DK sąskaitų planas yra sudarytas pagal kiekvienos konkrečios įmonės poreikius ir veiklos specifiką. Yra didelė tikimybė, kad vienas sąnaudų pogrupis apims kelias DK sąskaitas. Pasirenkant vienai DK sąskaitai tik vieną sąnaudų pogrupį gali būti iškreiptas sąnaudų grupavimas. Net tos pačios darbo užmokesčio sąnaudos yra apskaitomos keliuose sąskaitose, nes apima labai daug sąnaudų rūšių ir kontrolės bei analizės tikslais nėra galimybių jas apskaityti vienoje DK sąskaitoje. Siūlome atsisakyti reikalavimo prie vieno sąnaudų pogrupio nurodyti tik vieną DK sąskaitą ir numatyti galimybę nurodyti kelias DK sąskaitas prie vieno pogrupio.</p>	<p>Atsižvelgta. Patikslintas 4.2 priedas.</p>
6.43.	<p>Techninės užduoties 4.2 priedas Atsižvelgdami į Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą aiškumo principą, prašome nurodyti, ar 4.2 priedo lentelės C stulpelyje reikės nurodyti visas DK sąskaitas, kurios yra priskirtos prie konkrečios sąnaudų grupės.</p>	<p>Atsižvelgta. Patikslintas 4.2 priedas.</p>
6.44.	<p>Techninės užduoties 4.2 priedas Atsižvelgdama į Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą aiškumo principą, prašome nurodyti, ar 4.2 priedo lentelės D stulpelyje reikės nurodyti kiekvienos DK sąskaitos sumą, ar bendrą DK sąskaitų sumą.</p>	<p>Atsižvelgta. Patikslintas 4.2 priedas.</p>
6.45.	<p>Techninės užduoties 4.3 priedas Atsižvelgdami į Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą aiškumo principą, prašome nurodyti, ar 4.3 priedo lentelės C stulpelyje</p>	<p>Atsižvelgta. Patikslintas 4.3 priedas.</p>

	reikės nurodyti visas DK sąskaitas, kurios yra priskirtos prie konkrečios sąnaudų grupės.	
6.46.	Techninės užduoties 4.3 priedas Atsižvelgdama į Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą aiškumo principą, prašome nurodyti, ar 4.3 priedo lentelės D stulpelyje reikės nurodyti kiekvienos DK sąskaitos sumą, ar bendrą DK sąskaitų sumą.	Atsižvelgta. Patikslintas 4.3 priedas.
6.47.	Techninės užduoties 4.4 priedas Prašome Komisijos paaiškinti, kuo remiantis sudaryti paslaugų / sąnaudų centrai. Atkreipiame dėmesį, kad pvz., AB „Energijos skirstymo operatorius“ neveda apskaitos pagal sąnaudų centrus nurodytus 4.4. priede, nes tai nėra numatyta Apraše.	Komentaras. Paslaugų ir sąnaudų centrų sąrašas sudarytas, remiantis Aprašu. Įmonėms, nevedančioms apskaitos pagal sąnaudų centrus, TU 4.4 priede numatytos papildomos eilutės netiesioginių sąnaudų grupėms atskleisti. Svarbu: pirminio priskyrimo informacija, bus naudojama sąnaudų paskirstymo Paslaugoms tikrinimui. Atitinkamai, nenaudojant sąnaudų centrų, netiesioginių sąnaudų grupių turi būti tiek, kad tikrintojas naudodamas paskirstymo kriterijų duomenis, galėtų atlikti netiesioginių sąnaudų paskirstymo Paslaugoms patikrinimą.
6.48.	Techninės užduoties 4.4 priedas Prašome Komisijos pateikti sąvokos „vidinė veikla“ paaiškinimą. Prašome paaiškinti vidinės veiklos procesą.	Komentaras. Sąvoka panaikinta.
6.49.	Techninės užduoties 4.4 priedas Atkreipiame dėmesį, kad pvz., AB „Energijos skirstymo operatorius“ nekaupia / neturi informacijos pagal detalius RVA nenumatytus verslo vienetų, nes tai nenumatyta Apraše.	Komentaras Techninėje užduotyje nėra reikalavimo pateikti informaciją pagal RVA arba Apraše nenumatytus verslo vienetų.
6.50.	Techninės užduoties 4.4 priedas Prašome Komisijos paaiškinti, kas yra „koregavimai“ t. y. kokie principai yra taikomi koregavimams, kas koregavimų metu turi būti atskleista. Jei yra galimybė, pateikite baigtinį koregavimų sąrašą.	Komentaras. Koregavimai 4.4. priedo kontekste skirti atskleisti: a) sąnaudų pirminio priskyrimo korekcijas (jei tokios atliktos ruošiant ataskaitinio laikotarpio RVA). Jei pirminis priskyrimas atitinka RAS aprašą, koregavimai neatliekami. b) Sąnaudų sumos pasikeitimą dėl specifinių sąnaudų apskaitos skirtumų, pvz., turto nusidėvėjimo skaičiavimo, dalies ilgalaikio turto pripažinimo sąnaudomis reguliavimo apskaitoje ir pan. Koregavimų

		<p>kiekis nėra ribojamas, tačiau koregavimų logika turi būti atskleista Audito įmonei.</p> <p>Svarbu: pirminio priskyrimo informacija, bus naudojama sąnaudų paskirstymo Paslaugoms tikrinimui. Atitinkamai, svarbu, kad informacijos priede struktūra ir detalumas atkartotų Įmonės sąnaudų skirstymo logiką.</p>
6.51.	<p>Techninės užduoties 4.4 priedas</p> <p>Prašome Komisijos paaiškinti kodėl ir kokiais tikslais naudojamas lentelėje pateiktas informacijos detalumas.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Techninės užduoties 38 priedų paskirtis yra atskleisti Įmonės turto ir sąnaudų paskirstymo procesą. Be šios informacijos, dalies Techninėje užduotyje numatytų procedūrų negalima būtų atlikti.</p>
6.52.	<p>Techninės užduoties 4.4 priedas</p> <p>Prašome paaiškinti, ar teisingai suprantame, kad jeigu įmonė neturi sąnaudų centrų ir vidinių veiklų, nepildys netiesioginės sąnaudų dalies?</p> <p>Priešingu atveju reikėtų numatyti, kad neprivaloma atlikti netiesioginių sąnaudų skaidymą pagal verslo vienetus ir paslaugas.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Įmonėms, nevedančioms apskaitos pagal sąnaudų centrus, TU 4.4 priede numatytos papildomos eilutės netiesioginių sąnaudų grupėms atskleisti. Netiesioginių sąnaudų paskirstymo galutinėms paslaugoms patikra vykdoma 4.5 priede.</p> <p>Svarbu: pirminio priskyrimo informacija, bus naudojama sąnaudų paskirstymo Paslaugoms tikrinimui. Atitinkamai, nenaudojant sąnaudų centrų, netiesioginių sąnaudų grupių turi būti tiek, kad tikrintojas naudodamas paskirstymo kriterijų duomenis, galėtų atlikti netiesioginių sąnaudų paskirstymo Paslaugoms patikrinimą.</p>
6.53.	<p>Techninės užduoties 4.5 priedas</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad 4.5. priedo lentelės yra sunkiai suprantamos, nėra aiškios. Prašome paaiškinti, koks 4.5. priedo tikslas? Atkreipiame dėmesį, kad sąnaudų paskirstymas nešiklių principu turi keletą ciklų ir šios lentelės pildymas tikėtina nesuteiks Patikrai išsamios informacijos.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Priedas skirtas galutinio sąnaudų paskirstymo etapo, t. y. netiesioginių ir bendrųjų sąnaudų paskirstymo paslaugoms, patikrai. Tarpinių paskirstymo ciklų patikra atliekama naudojant 4.4 priedą.</p>

6.54.	<p>Techninės užduoties 4.5 priedas</p> <p>1. Prašome paaiškinti, ar teisingai suprantame, kad jeigu įmonė neturi sąnaudų centrų ir vidinių veiklų, nepildys netiesioginės sąnaudų dalies? Priešingu atveju reikėtų numatyti, kad neprivaloma atlikti netiesioginių sąnaudų skaidymą pagal verslo vienetus ir paslaugas.</p> <p>2. Prašome paaiškinti, ar teisingai suprantame, kad jei bendrovė (pvz., UAB „Lietuvos energijos tiekimas“) neturi išskyrusi sąnaudų centrų ir sąnaudų centro vidinių veiklų, nes tai nėra privaloma pagal Komisijos nustatytus apskaitos atskyrimo reikalavimus neprivalo pildyti nurodytų priedų? Siūlome tai numatyti Techninėje užduotyje.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Priedas skirtas galutinio sąnaudų paskirstymo etapo, t.y. netiesioginių ir bendrųjų sąnaudų paskirstymo paslaugoms, patikrai. Tarpinių paskirstymo centrų patikra atliekama naudojant 4.4 priedą. Įmonėms, nevedančioms apskaitos pagal sąnaudų centrus, TU 4.5 priede numatytos papildomos eilutės netiesioginių sąnaudų grupėms atskleisti. Svarbu: informacija naudojama sąnaudų paskirstymo Paslaugoms tikrinimui. Atitinkamai, nenaudojant sąnaudų centrų, netiesioginių sąnaudų grupių turi būti tiek, kad tikrintojas naudodamas paskirstymo kriterijų duomenis, galėtų atlikti netiesioginių sąnaudų paskirstymo Paslaugoms patikrinimą.</p>
6.55.	<p>Techninės užduoties 5.1 priedas</p> <p>Atkreipiame Komisijos dėmesį, kad etatų skaičius ir nuo jo priklausančios sąnaudos, tokios kaip darbo užmokestis, socialinio draudimo sąnaudos ir pan., kinta metų eigoje. Prašome papildyti priedą nurodant, kuriai datai turi būti nurodyta pašoma informacija</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas 5.1 priedas, papildyti priedo stulpelių aprašymai.</p>
6.56.	<p>Techninės užduoties 5.2 priedas</p> <p>Atkreipiame Komisijos dėmesį, kad pvz., AB „Energijos skirstymo operatorius“ atveju DK nėra pilnai skirstomos pagal elektrą ir dujas. Jos yra bendros. Siūlytina 5.2. priede pildyti tik dujų sektoriaus reguliuojamų sąnaudų sumą. Grupės nuomone, Patikros metu nereguliuojamos veiklos sąnaudos neturėtų būti Patikros objektu.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įmonėms, veikiančios ir elektros, ir dujų sektoriuose, parengtas atskiras Techninės užduoties 8 priedas.</p>
6.57.	<p>Techninės užduoties 5.2 priedas</p> <p>Bendrovės (pvz., UAB „Lietuvos energijos tiekimas“) sudarytas DK sąskaitų planas yra sudarytas pagal kiekvienos konkrečios įmonės poreikius ir veiklos specifiką. Yra didelė tikimybė, kad vienas sąnaudų pogrupis apims kelias DK sąskaitas. Nes pasirenkant tik vienai DK sąskaitai tik vieną sąnaudų pogrupį gali būti iškreiptas sąnaudų grupavimas. Net tos pačios darbo užmokesčio sąnaudos yra apskaitomos keliose sąskaitose, nes apima labai daug sąnaudų rūšių ir kontrolės bei analizės tikslais nėra galimybių jas apskaityti vienoje DK sąskaitoje.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas 5.2 priedas.</p>
6.58.	<p>Techninės užduoties 5.2 priedas</p>	<p>Komentaras.</p>

	<p>Prašome Komisijos paaiškinti, kas yra „koregavimai“ t. y. kokie principai yra taikomi koregavimams, kas koregavimų metu turi būti atskleista. Jei yra galimybė, pateikite baigtinį koregavimų sąrašą. <i>Pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Techninės užduoties priedą.</i></p>	<p>Koregavimai, 5.2. priedo kontekste, skirti atskleisti: a) DK ir RVA sąnaudų grupių sąsajų, nurodytų RAS apraše korekcijas (jei tokios atliktos ruošiant ataskaitinio laikotarpio RVA). Jei sąsajos atitinka RAS aprašą, koregavimai neatliekami. b) atskleisti sąnaudų sumos pasikeitimą dėl specifinių sąnaudų apskaitos skirtumų, pvz., turto nusidėvėjimo skaičiavimo, dalies ilgalaikio turto pripažinimo sąnaudomis reguliavimo apskaitoje ir pan. Koregavimų kiekis nėra ribojamas, tačiau koregavimų logika turi būti atskleista Audito įmonei.</p>
6.59.	<p>Techninės užduoties 5.4 priedas Prašome Komisijos paaiškinti, kuo remiantis sudaryti paslaugų / sąnaudų centrai. Atkreiptame dėmesį, kad pvz., AB „Energijos skirstymo operatorius“ neveda apskaitos pagal sąnaudų centrus nurodytus 5.4. priede. <i>Pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Techninės užduoties priedą.</i></p>	<p>Komentaras. Paslaugų ir sąnaudų centrų sąrašas sudarytas, remiantis Aprašu. Įmonėms, nevedančioms apskaitos pagal sąnaudų centrus, TU 5.4 priede numatytos papildomos eilutės netiesioginių sąnaudų grupėms atskleisti. Svarbu: pirminio priskyrimo informacija, bus naudojama sąnaudų paskirstymo Paslaugoms tikrinimui. Atitinkamai, nenaudojant sąnaudų centrų, netiesioginių sąnaudų grupių turi būti tiek, kad tikrintojas naudodamas paskirstymo kriterijų duomenis, galėtų atlikti netiesioginių sąnaudų paskirstymo Paslaugoms patikrinimą.</p>
6.60.	<p>Techninės užduoties 5.4 priedas Atkreipiame dėmesį, kad pvz., AB „Energijos skirstymo operatorius“ nekaupia / neturi informacijos pagal detales, RVA nenumatytus, verslo vienetus, nes tai nėra nenumatyta Apraše. <i>Pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Techninės užduoties priedą.</i></p>	<p>Komentaras Techninėje užduotyje nėra reikalavimo pateikti informaciją pagal RVA arba Apraše nenumatytus verslo vienetus.</p>
6.61.	<p>Techninės užduoties 5.4 priedas Prašome Komisijos pateikti sąvokos „vidinė veikla“ paaiškinimą. Prašome paaiškinti vidinės veiklos procesą. <i>Pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Techninės užduoties priedą.</i></p>	<p>Komentaras. Sąvoka panaikinta</p>
6.62.	<p>Techninės užduoties 5.4 priedas Prašome Komisijos paaiškinti kodėl ir koku tikslu naudojamas lentelėje pateiktas informacijos detalumas.</p>	<p>Komentaras. Techninės užduoties 3–8 priedų paskirtis yra atskleisti Įmonės turto ir sąnaudų paskirstymo procesą. Be šios</p>

	<i>Pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Techninės užduoties priedą.</i>	informacijos, dalies Techninėje užduotyje numatytų procedūrų negalima būtų atlikti.
6.63.	<p>Techninės užduoties 5.4 priedas</p> <p>Prašome Komisijos paaiškinti, kas yra „koregavimai“ t. y. kokie principai yra taikomi koregavimams, kas koregavimų metu turi būti atskleista. Jei yra galimybė, pateikite baigtinį koregavimų sąrašą.</p> <p><i>Pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Techninės užduoties priedą.</i></p>	<p>Komentaras.</p> <p>Koregavimai 5.4. priedo kontekste skirti atskleisti:</p> <p>a) sąnaudų pirminio priskyrimo korekcijas (jei tokios atliktos ruošiant ataskaitinio laikotarpio RVA). Jei pirminis priskyrimas atitinka RAS aprašą, koregavimai neatliekami.</p> <p>b) Sąnaudų sumos pasikeitimą dėl specifinių sąnaudų apskaitos skirtumų, pvz., turto nusidėvėjimo skaičiavimo, dalies ilgalaikio turto pripažinimo sąnaudomis reguliavimo apskaitoje ir pan. Koregavimų kiekis nėra ribojamas, tačiau koregavimų logika turi būti atskleista Audito įmonei.</p> <p>Svarbu: pirminio priskyrimo informacija, bus naudojama sąnaudų paskirstymo Paslaugoms tikrinimui. Atitinkamai, svarbu, kad informacijos priede struktūra ir detalumas atkartotų Įmonės sąnaudų skirstymo logiką.</p>
6.64.	<p>Techninės užduoties 5.5 priedas</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad 5.5. priedo lentelės yra sunkiai suprantamos, nėra aiškios. Prašome paaiškinti, kokia yra priedo paskirtis? Atkreipiame dėmesį, kad sąnaudų paskirstymas nešiklių principu turi keletą ciklų ir šios lentelės pildymas galimai nesuteiks Patikrai reikalingos informacijos.</p> <p><i>Pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Techninės užduoties priedą.</i></p>	<p>Komentaras.</p> <p>Priedas skirtas galutinio sąnaudų paskirstymo etapo, t. y. netiesioginių ir bendrųjų sąnaudų paskirstymo paslaugoms, patikrai. Tarpinių paskirstymo ciklų patikra atliekama naudojant 4.4 priedą.</p>
6.65.	<p>Techninės užduoties 5.5 priedas</p> <p>Prašome paaiškinti, ar teisingai suprantame, kad jei bendrovė neturi išskyrusi sąnaudų centrų ir sąnaudų centro vidinių veiklų, nes tai nėra privaloma pagal Komisijos nustatytus apskaitos atskyrimo reikalavimus neprivalo pildyti nurodytų priedų? Siūlome tai numatyti Techninėje užduotyje.</p> <p><i>Pateikti paaiškinimą bei esant poreikiui patikslinti Techninės užduoties priedą.</i></p>	<p>Komentaras.</p> <p>Priedas skirtas galutinio sąnaudų paskirstymo etapo, t. y. netiesioginių ir bendrųjų sąnaudų paskirstymo paslaugoms, patikrai. Tarpinių paskirstymo centrų patikra atliekama naudojant 5.4 priedą.</p> <p>Įmonėms, nevedančioms apskaitos pagal sąnaudų centrus, 5.5 priede numatytos papildomos eilutės netiesioginių sąnaudų grupėms atskleisti.</p> <p>Svarbu: informacija naudojama sąnaudų paskirstymo Paslaugoms tikrinimui. Atitinkamai, nenaudojant sąnaudų centrų, netiesioginių sąnaudų grupių turi būti</p>

		<p>ties, kad tikrintojas naudodamas paskirstymo kriterijų duomenis, galėtų atlikti netiesioginių sąnaudų paskirstymo Paslaugoms patikrinimą.</p>
7.	Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija (2019 m. gegužės 23 d. raštas Nr. 57)	
7.1.	<p><...> Licencijuojamos veiklos sąnaudų peržiūros pakeitimas į reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikrą padidina darbų apimtį. Todėl siūlome Techninę užduotį supaprastinti, atsisakant priedų ir apsiribojant principiniais patikros atlikimo reikalavimais, pagal apibendrintus ir sustambintus rodiklius. Kadangi šilumos tiekimo įmonėms nėra nustatytos vieningos Reguluojamos apskaitos sistemos, Sąskaitų plano, apskaitos programų, todėl naudojamos skirtingos dimensijos, paskirstymo kriterijai ir pan. Komisijos pateiktam Techninės užduoties projektui įgyvendinti prireiks papildomų kaštų ne tik keičiant apskaitos programas, bet ir perkant Reguluojamosios veiklos ataskaitų patikros paslaugas. <...></p>	<p>Komentaras. Techninė užduotis nereikalauja iš Įmonių Reguluojamos apskaitos sistemos, sąskaitų plano, apskaitos programų ar pan. pokyčių. Patikros procedūros parengtos taip, kad būtų atsižvelgta į skirtumus tarp Įmonių taikomos praktikos. Patikros apimtys nustatytos atsižvelgiant į esamą RVA duomenų kokybės situaciją. Techninė užduotis bus tvirtinama kasmet, atsižvelgiant į praėjusio ataskaitinio laikotarpio Patikros rezultatus. Atitinkamai, Patikros apimtys galės būti mažinamos, paprastinamos ir pan., srityse, kuriose RVA duomenų kokybė bus priimtino lygio.</p>